

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE

Å R S S K R I F T 1 9 8 3

Femtioandra årgången

Tryck: CW Carlssons Eftr. Tryckeri AB,
Vänersborg 1983.
Bokbinderi: Wickströms Bokbinderi, Uddevalla.

Vänersborgs första veterinärer

av Per-Ola Räf

Fastigheten Residensgatan 35 fungerade som länsveterinärhoställe åren 1900-1944.

Foto: Stig Hjelm.

Den som blir intresserad av Vänersborg och vill bedriva forskning kring dess historia konstaterar snart att det p.g.a. stadens brand 1834 saknas mycket av det källmaterial man normalt hittar i stadsarkiv o.dyl. Å andra sidan är de existerande arkivalierna väl utforskade och resultaten redovisade bl.a. i denna årsskrift. I dess elfte årgång 1942 finner man t.ex. en artikel av medicinhistoriskt intresse: "Anteckningar om stadsfältskärer, stadsläkare och apotekare i Vänersborg under 1600- och 1700-talen" av B. Hallberg.

Professor Peter Hernquist (1726-1808). Gravyr 1806 efter teckning 1797 av J.W. Lundberg, Veterinärmuséet i Skara. Om silhuettören och porträttgravören J.W. Lundberg, se G. Jungmarker i Personhistorisk tidskrift 75, 1979, s. 84-94!

Man kan kanske fråga sig varför Hallberg inte inkluderar gruppen veterinärer i sin uppsats. Han bygger emellertid sin framställning huvudsakligen på de tryckta standardverken inom svensk läkare- och apotekarebiografi, och går man till det viktigaste arbetet inom svensk veterinär-

biografi, Frykholms veterinärmatrikel från 1927, får man reda på att den förste där nämnde djurläkaren i Vänersborg är **Per Nordström**, som anställdes som länsdjurläkare i Älvsborgs län 1834.

Efter att under flera år ha forskat kring professor **Peter Hernquist** och hans hittills i stort sett okända elever vid veterinärinrättningen i Skara 1775-1808, har jag dock funnit, att en veterinärelev från Skara fick tjänst som klockare i Vänersborg redan 1782, och att Vänersborg därmed är en av fem svenska städer som haft tillgång till en i husdjurs-sjukdomars botande adekvat utbildad person i omkring 200 år. De övriga är förresten **Skara**, dit Peter Hernquist kom som lektor vid gymnasiet 1773, **Falun**, där **Lars Andersson** från Ransberg fick anställning som gruvhästläkare 1783, **Gävle**, som anställde **Peter Levrén** från Levene som häst- och boskapsläkare 1786, och **Stockholm**, dit östgöten **Olof Ekmark** flyttade som kunglig hästläkare 1788. De tre sistnämnda hade naturligtvis varit elever hos Hernquist i Skara.

Den Hernquist-discipel som blev klockare i Vänersborg hette **Olof Sedman** och var född i byn Digrid i Friels socken norr om Grästorp den 20/1 1752. Fadern var bonde och hette Nils Persson, och man undrar varifrån sonen tog sitt namn, då han år 1777 kom till Skara och Hernquists veterinärskola. De flesta bondpojkar bildade nämligen sitt efternamn med hjälp av namnet på hemsocknen eller hembyn, då de blev "drösar", d.v.s veterinärelever i Skara, t.ex. **Johan (Månsson) Källén** från **Källby** och **Nils (Jönsson) Rydelius** från **Ryda**.

Sedman stannade ungefär fem år hos Hernquist. Enligt examensnotiser i Götheborgs Allehanda bevistade han lärohuset på egen bekostnad, och 1779 titulerades han "Under-Practicus". I självaste Riksarkivet finns en sjukrapport från honom bevarad i avskrift, och eftersom den samtidigt är den äldsta kända rapporten från en svensk veterinärelev, skall vi se på den i dess helhet.

Sommaren 1781 grasserade "boskapssjukan" i Skaraborg, och på befallning av landshövdingen i Mariestad skickade Hernquist ut elever till de drabbade socknarna, bl.a. Sedman till Tjåva (Tidavad) och till kungsladugården Katrineberg. Hans rapport därifrån vidarebefordrade Hernquist till landshövdingen, som i sin tur underdånigt lät den ingå i sin rapport till Kungl. Maj:t:

"Afskrift av Lärlingen O. Sedmans ingifne **Rapport**.

Jag beklagar högeligen olyckshändelserne på **Catharinæberg**. Jag war der i dag och fick emot förmodan öppna en oxe. Jag kan på intet sätt anse Sjukan för smittosam, utan den härflyter deraf, at hettan är för stark, betet tort och brännande, otjenligt, samt ingen **diet** uti drycken.

Sjukdomen betar sig på det sättet, at kreaturet äter i yttersta stunden, lungan och lefren **inflammerade** samt Mjälten aldeles så godt som smält, och i sidsta stunden tränger sig bloden utom sine rätta gränsor.
Catharinæberg d. 9 Julii.

O. Sedman''

Förhoppningsvis skulle väl ingen veterinärelev idag våga påstå att sjukdomen inte var smittsam bl.a. med tanke på den upplösta mjälten.

År 1782 lämnade Sedman Skara och fick alltså tjänst som klockare i Vänersborg. En klockare skulle ju på den här tiden även svara för att barnen i församlingen lärde sig läsa. Men i samband med att Sedmans pedagogiska förpliktelser behandlades av de klerikala myndigheterna framskymtar det dessutom, att han var verksam som veterinär i staden.

Till att börja med hittar vi i kyrkorådsprotokollet den 25/5 1786:

''Anmältes att klockaren som hittills haft befattning med klämnin-gen, kunde derifrån befrias... helst klockaren utom dess vore nog syssel-satt med fattige Barns underwisning''. En vecka senare ''Anmälte sig klockaren här i staden Sedman och anhöll det måtte han vid kyrkogån-gar, Bröllop och begrafningar blifva ihogkommen med något vanligt arfvode.'' Beslutet uppsköts, därför att man först ville ta reda på hur klockaren avlönades ur stadens kassa.

Sedman fick troligen inte den löneförhöjning han bad om, och kan-ske var det en orsak till att han började missköta sin uppgift som barna-lärare. Men när prosten omkring 1790 inspekterade den elementära un-dervisningen i staden, fick Sedman stöd av en handelsman Skarstedt, som på sockenstämman menade, ''at om klockaren skulle jämt besväras med barnaundervisning, skulle han dels ledsna, dels hindras i utöfning- en af veterinairkonsten.''

Under biskopsvisitation i augusti 1796 hörs liknande tongångar: ''Hwad Stadskläckaren widkommer, så har han på 3 år ej haft någon befattning med barnaundervisningen, ehuru han med sådant wilkor sa-des hafwa blifwit antagen. På förfrågan hwaraf sådant kunde härröra föregaf wäl kläckaren att utöfningen af Veterinairewetenskapen hwil-ken han haft tillfälle att lära af Herr Professor Hernquist i Skara, hind-rat honom ifrån Barnaundervisningen, men förklarade sig dock wara wil-lig att äfwen enligt sin förbindelse densamma bestrida.'' Enligt bisko-pen skulle han göra det utan särskild skolmästarlön.

År 1805 försöker man slå ihop klockar- och organisttjänsterna i Vä-nersborg. Av prosten **Johan Halén** får man då i kyrkorådsprotokollet veta, att ''klockaren Sedman af ordsaker, som jag gärna förbigår at här anföra, för flere år sedan afsagt sig klockaretjensten, och där ifrån af-

gådt", men att Sedman "huru afskedad, likväl emedlertid förrättat klockaretjensten i kyrkan, blifwit genom et ben-brott wid slutet af förleden Sommar aldeles utur stånd at göra någon slags betjening". Synd att prosten inte nämner orsaken till det dunkla förhållande att Sedman avskedad fortfarande tjänstgjorde som klockare! Han tycks ha kvarstått formellt i denna befattning i tio år till.

På sockenstämma den 11/10 1812 hette det dock, att "Pastor gaf til känna det han till följe af hvad som blifvit aftalat vid förut hållne Sockenstämmor rörande behofvet af någon skickelig veterinair Elev från Skara, som kunde biträda klockaren Sedman, under dess Ålderdom och sjuklighet... fått löfte om en tjenlig vicarius". Ett drygt år senare väntade församlingen fortfarande på "någon för Barnaundervisningen, hvar til klockaren Sedman nu icke vore skickelig". Pastor svarade, "att en sådan för undervisningen tjenlig och tillika veterinair vid namn Hullberg vore att skyndsamt invänta", varför församlingen yttrade, att han borde intaga klockarebeställningen.

Jacob Hullberg (1795-1832) var en av de få elever vid Skara veterinärrinrättning som hade både Peter Hernquist och hans efterträdare **Sven Adolf Norling** som lärare. Hullberg studerade nämligen veterinärmedicin i två omgångar, 1806-1808 och 1810-1813, då han dimitterades med "försvarliga kunskaper". Nämnas bör också att hans far, klockaren i Götene **Anders (Persson) Hullberg** (1754-1820), varit en av Hernquists allra första elever vid veterinärskolans start midsommaren 1775, och att även hans bröder **Peter Hullberg** (1781-1825) och **Johan Hullberg** (f. 1783) var Hernquist-lärjungar.

Våren 1815 får man på sockenstämman veta att Sedman och Hullberg kommit överens om att Hullberg skall få den årliga klockarlönen om 33 rdr 16 sk. mot att Sedman får sitta kvar på klockarbostället. Sedman anholder dessutom i en böneskrift om en årlig pension om 16 rdr 32sk. för "den långvariga tid af 34 år" han "bestridt klockaretjensten här i Församlingen", trots att han på sin ålderdom "förmodligen icke kunnat bestrida tjensten som sig bordt". Sedman avlider i staden den 22/12 1822. Under tiden har Jacob Hullberg börjat figurera i sockenstämmo-protokollen som skolmästare: "ärindrades, att fattige barn numera njuta fri underwisning hos klockaren Hullberg, som därföre undfår lön af fattigförsörjnings Cassan" (28/5 1815).

Det första svenska reglementet för djurläkare är daterat den 3 juni 1824. Det innebar i korthet bl.a. att landshövdingarna fick rättighet beordra alla som hade veterinärutbildning att rycka ut och försöka hämma farsoter och smittsamma sjukdomar bland husdjuren, och att djur-

läkarna då hade rätt till reseersättning och traktamente av allmänna medel. Deras ersättningsanspråk skulle emellertid godkännas av Sundhetskollegiet i Stockholm. Därför kan man i dess arkiv hitta dokument från senare hälften av 1820-talet, som vittnar om att klockaren och djurläkaren Jacob Hullberg i Vänersborg ibland fick tjänstgöra som "provinsialdjurläkare" i Älvsborgs län, innan de första länsdjurläkartjänsterna inrättades i landet fr.o.m. 1830.

För att dryga ut sina inkomster som klockare, småskollärare och veterinär tycks Hullberg ha slagit sig på hästhandel att döma av följande annons i Wenersborgs Tidning den 23 december 1830:

"Till salu finnas twenne goda swarta Hästar, hwilka säljas antingen tillsammans eller hwar för sig. Närmare underrättelse om dem meddelas af Veterinair-Läkaren Hullberg".

Det goda intryck man får av Hullberg dämpas något av prästens anteckning "bött för gatufredsbrott 1820" i husförhörlängden. I dylikt källmaterial är det dock oftast så att "hälsan tiger still", och tyvärr går det inte att verifiera uppgiften i rådhusrättens dombok, eftersom stadsarkivet brann 1834.

Från år 1825 hade Hullberg konkurrens inom djurboteriet av klockaren och organisten i Vänersborgs landsförsamling, **Johan Moberg**. Denne var född i Ruder i Sandhems församling den 6/9 1803, och föräldrarna var bondfolk. Han anlände till veterinärinrättningen i Skara 1 maj 1821 och avgick därifrån exakt tre år senare med betyg "om godkända kunskaper samt godkänd öfning och erfarenhet", som det heter i inrättningens handskrivna elevmatrikel. Som merit när han sökte organisttjänsten i landsförsamlingens kyrka Gustaf Adolf hade han också ett intyg om kunskap i koppypning, utfärdat av bataljonsläkaren **Högselius** i Skara, men framförallt följande betyg av törhända musikhistoriskt intresse:

"Veterinaire Elefven Johan Moberg från Hjelstads Församling, som hos mig anhollit om betyg öfver sina insigter uti Kyrk-Musik och Choral Sång, har, vid med honom anställd Examen uti Orgelspelning, befunnits äga sådan insigt och färdighet, att han kan förestå en Organist Sysla uti en stads eller Landt-Församling, samt uti Choral sång: att Han äger fullkomlig kännedom om grunderna härutinnan och kan efter Noter sjunga alla Psalmer och Kyrkosånger.

Särskilt får jag nämna att Moberg till Pastors och Församlingens fullkomliga nöije, en längre tid tjenstgjort som Organist vid Domkyrkan härstädes. Skara d. 11:te Juli 1823, Sv. M.Zanders, Directeur Musicus och Domkyrke Organist".

Efter vederbörlig provspelning fick Moberg den del av klockartjänsten vid Gustaf Adolf (Vassända-Naglum) som omfattade barnaundervisningen, veterinärbefattningen, vaccinationen och orgelvärkets skötsel. Han bodde först på gården Båberg invid kyrkan och inrättade där efter några år ett sjukstall för hästar. Genom en annons i Wenersborgs Tidning försökte han locka till sig patienter: "Sedan jag nu mera å mitt under arrende innehafwande hemman Båberg wid Gustaf Adolfs Kyrka, fått mitt Stall i ordning till sjuka Hästars emottagande och Hingstarnas opererande, får jag sådant härmedelst tillkännagifwa; äfwensom att hästens ägare har att antingen lefwerera ett lisp:d hö per dag, eller att betala 24 sk. R:gs uti foderpenningar. Gustaf Adolph d. 12 Sept. 1829. Johan Moberg, Veterinär-Läkare och Klockare wid Gustaf Ad. Kyrka."

Stadens djurläkare Hullberg insåg genast faran av en medtävlare framförallt inom det lukrativa hingstkastrationsområdet, varför man i tidningen ett par nummer senare kunde läsa:

"Som denna tiden är tjenligast, till Hingstarnas och Tjurarnas castreringar; så får jag, på begäran, sådant tillkännagifwa, och anmälan torde blifwa innan medlet af denna månads slut. Wenersborg d. 1 Oct. 1829. J.A. Hullberg, Djurläkare."

Men han tänkte även på sina patienter bland nötkreaturen:

"Som på flere ställen å Hornboskapen wisat sig några smittosamma sjukdomar; så får jag sådant anmäla, på det om sådane sjukdomar ej uraktlåtes, i tider anmäla. J.A. Hullberg, Djurläkare." (Wenersborgs Tidning 1830:nr 14).

Hösten 1831 var emellertid Hullberg av någon anledning förhindrad att tjänstgöra som t.f. länsdjurläkare, eftersom Moberg i landsförsamlingen då på landshövdingens uppdrag fick åka till Kind för att undersöka en befarad smittsam boskapssjukdom. Den makabra kulmen på de två konkurrenternas annonskampanj i Wenersborgs Tidning nåddes i nummer 17, 1832:

"Klockaren J.A. Hullberg afled stilla i Wenersborg d. 22 April 1832, nära 38 år gammal", och på samma sida:

"Ehuru jag, redan för nära 8 års tid sedan är antagen såsom Ordinarie Klockare och Organist wid Wenersborgs Landsförsamling och Gustaf Adolfs Kyrka, hwilket Sockenstämmo-Protocollet af den 14 Oktober 1824 utwisar: har jag ändock alldrig af Församlingen åtnjutit något hus, hwari jag med Hustru, Barn och Tjenstefolk kan wara boende; så får jag tillkännagifwa åt dem, som wilja mig söka, att jag för närwarande är boende uti hemmanet Ladugården, beläget wid Götha Elf. Ladu-

gården d. 19 April 1832. J. Moberg, Djurläkare, Ordinarie Klockare och Organist.”

Moberg hade alltså flyttat någon kilometer från Båberg till Ladugårdsbyn, där han sedan stannade kvar resten av sitt liv med en alltmer växande familj. Hustrun födde honom nio barn, varav äldste sonen, **Edvard Moberg** (f. 1830), efterträdde honom som klockare och skollärare i socknen 1849. Hur länge Johan Moberg praktiserade som veterinär, är omöjligt att säga. Som alla klockare fick han syssla med litet av varje, t.ex. trädkirurgi:

”Till kyrkogårdens prydnad erbjöd sig klockaren Moberg att toppa och warsamt qvista de der befintliga träden. Detta anbud antog Kyrkorådet med willkor, att toppningen och qvistningen sker med noga tillsyn till trädens både wård och prydnad. Stammarne böra ända till 4 alnars höjd från marken befrias ifrån grenar.” (21/6 1837).

DÖD.

Att Herren efter sitt allvisa råd
genom en stilla död behagat den 8
Nov. 1867 kl. 9,30 min. f. m. hädan-
kalla Orgelnisten i Wassända och
Naglums församlingar

Johan Moberg

efter en lefnad af 64 år 2 mån. 2 da-
gar, sörjd och saknad af efterlevande
maka, barn och barnbarn, varder
släkt och deltagande vänner härmed
vördsamt tillkännagifvet. Ps. 452.

(Tidning för Wenersborgs stad och län 12/11 1867)

Bouppteckningsinstrumentet efter Johan Moberg upptar ett par åderdon och ”diverse djurläkareinstrument”. Hans musikintresse avspeglar sig i innehavet av ett fortepiano, en violin och ett psalmodikon.

Emellertid hade Älvsborgs läns hushållningssällskap redan 1831 börjat diskutera att öppna en veterinärinrättning och anställa en länsdjurläkare. Våren 1832 köpte man en lämplig fastighet med mangårdsbyggnad, smedja och ladugård vid norra änden av Residensgatan i Väners-

borg. Trots upprepad annonsering fick man ingen sökande till länsdjurläkartjänsten förrän 1834, då den tillsattes med skåningen **Per Nordström**, född den 24/2 1805. Han hade examen från veterinärinrättningen i Stockholm men hade dessförinnan studerat flera år i Skara.

Den som vill få en uppfattning om Nordströms rent veterinära verksamhet som länsdjurläkare och som föreståndare för Vänersborgs veterinärinrättning, torde ha ett ganska rikhaltigt material att studera i hushållningssällskapets, länsstyrelsens och sundhetskollegiets arkiv. I hushållningssällskapets tryckta historik framhålles hans intresse för hästavels förbättrande i länet, vilket t.ex. 1841 tog sig uttryck i ett detaljerat förslag av honom till sällskapet att köpa en avelshingst från Norge. En sådan beskällare anskaffades även året därpå, vilken gjorde tjänst i åtta år, delvis under Nordströms överinseende och vård. Sina åsikter om hästavel lät Nordström trycka 1856 i en liten skrift om 24 sidor: "Några anvisningar om sättet för uppfödande af en större och mera utbildad häst-race, tillagnade allmogen inom Elfsborgs län". I fackpressen kom han till tals med en liten artikel om koppor hos ko.

I hushållningssällskapets historik finns inga ytterligare uppgifter om Nordström som veterinär, endast långa redogörelser för hans ekonomiska mellanhavande med sällskapet och dess förvaltningsutskott. Detta tog sig nämligen först orådet före att år 1844 nedsätta hans årliga lön från 100 till 50 riksdaler. Man blev sedan, av orsaker som aldrig klart utsågs, mer och mer missbelåten med sin veterinärläkare, och 1856 försökte man helt enkelt att avskeda honom eller att förmå honom att frivilligt lämna sin tjänst med en pension om 100 riksdaler/år. Nordström ville emellertid inte godvilligt avträda den boställslägenhet vid Residensgatan som han innehaft alltsedan 1834. Ärendet drogs inför rådsturätten, vidare till hovrätten och av Nordström till högsta instans.

Kungl. Maj:ts dom föll den 24 januari 1862. Nordström tillerkändes rätten att bo kvar på länsveterinärbostället. Hans yrkande att få lön retroaktivt fr.o.m. 1857 passerade också alla instanser. Underrätten avvisade hans anspråk, hovrätten var av motsatt mening, men genom högsta domstolens utslag den 9 mars 1869 frikallades hushållningssällskapet från länsveterinärens krav.

Nordström kom också vid ett tillfälle i konflikt med Vänersborgs kyrkliga och polisiära myndigheter. I en kulturskildring från 1800-talet berättar K.G. Cedergren:

"Han (Nordström) var även en medborgare, som beredde stadens myndigheter en hel del besvär, särskilt som hans sedliga levnadssätt ej fullt överensstämde med de kyrkliga myndigheternas åsikt. En gång skulle han för någon sådan förseelse undergå offentlig kyrkoplikt ge-

nom att sitta i stocken men då polismyndigheterna kommo för att hämta honom befanns det, att han barrikaderat sig i sin bostad och även trots besprutning nekade att ställa sig till förfogande, vadan han av ett par behjärtade män måste hämtas ut genom taket."

Tyvärr anger inte Cedergren källan till denna rövarhistoria. Jag har därför inte lyckats ta reda på anledningen till att länsveterinären skulle sitta i stocken. Möjligen kan den ha samband med att han står antecknad som far till ett av en "mamsell" i staden fött oäkta barn. Stockstraffet lär dock ha avskaffats i Sverige 1841. Det innebar, att delinkventen skulle sitta med båda benen instuckna i den s.k. stocken i församlingkyrkans vapenhus under gudstjänsten samt beskådas och bespottas av menigheten vid dess in- och utgående ur kyrkan. Det är därför inte förvånande, att man i Vänersborgs stadsförsamlings husförhörslängder under 1840- och 50-talen ett par gånger efter veterinärläkaren Per Nordströms namn finner anteckningen "nu på flera år ej tagit H.H.N."

Länsveterinär Per Nordström avled den 22/6 1873 efter att under nästan fyrtio år ensam ha kämpat, inte bara mot husdjurssjukdomar i Vänersborg och Älvsborg, utan också mot överhetens och allmänhetens bristande förståelse för veterinärens viktiga uppgift och rättmätiga plats i samhället. Innan jag citerar några rader ur nekrologen över Nordström i Wenersborgs Allehanda, erinrar jag om att han var född i Skåne och informerar jag om att han var ungtkarl hela sitt liv:

"I sin yngre eller krafts dagar ansågs N. såsom en duglig veterinär och derjemte ordentlig man, men med ålderdomen røjde sig en alltmera tilltagande wresighet mot hela menniskoslägtet, en grälaktighet och cynism, som beröfwade N. den aktning och det förtroende han tidigare åtnjutit. N. lefde ogift, lærer efterlemna någon förmögenhet men icke några arfwingar här å orten."

En notis ett par veckor efter Nordströms död i Tidning för Wenersborgs stad och län med rubriken "Ett distrikt utan djurläkare" inleds också elakt:

"Om man ännu medan djurläkare Nordström lefde hade anledning att klaga öfwer swårigheten att här i orten anskaffa nödigt biträde wid förefallande kreaturssjukdomar, så har naturligtvis denna brist, sedan Nordström wandrat all werldens wäg, blifwit än kännbarare."

Någon större förmögenhet efterlämnade inte Nordström. Ur hans bouppteckning plockar jag dock följande inventarier för att vi skall få en antydan om den föga kyrksamme enstöringens fritidssysselsättningar och ett exempel på en veterinärs instrumentinnehav under mitten av 1800-talet:

1 st. Schackspel	1:—
1 Guitarr	3:—
1 Praktbibel	8:—
Diverse böcker och plancher	20:—
1 st. Mikroskop	—:50
2 st. Etui med chirurgiska instrum.	20:—
3 st. Lavementsprutor af tenn	10:—
7 st. diverse brännjern	3:50
Diverse chirurg. instrumenter af jern	5:—
o. trä	

Länsveterinär Axel Wilhelm Hammarstrand (1836-1907). Porträttet är taget av Alexander Lindheborgs fotoateljé i Jönköping, dit Hammarstrand flyttade 1886.

Skaradjäknens och "drösen" **Axel Wilhelm Hammarstrand** (1836-1907) utnämndes till ny länsveterinär i Älvsborg hösten 1873. Efter veterinärexamen i Stockholm 1859 hade han skaffat sig meriter bl.a. som adjunkt vid veterinärinrättningen i Skara under fem år. Sin pedagogiska skicklighet fick han under sin Vänersborgs-tid använda som lärare vid lantbruksskolorna i Sätenäs och Kilanda. År 1885 sökte och fick han emellertid transport till länsveterinärtjänsten i Jönköpings län.

Varken Hammarstrand eller hans efterträdare **Per Rudolf Hjort** (1848-1896), länsman från Essunga, vållade hushållningssällskapet några ekonomiska eller juridiska bekymmer, mycket tack vara att man skrev ordentliga kontrakt rörande länsveterinärbostället. Dessutom hade landstinget övertagit ansvaret för veterinärväsendet och dess ekonomi redan på 1860-talet.

Länsveterinär Per Rudolf Hjorth (1848-1896).

Ett ungdomsporträtt av länsveterinären Axel Tullberg (1861-1947).

Hjort tjänstgjorde tio år som länsveterinär i Vänersborg fram till sin död den 26/5 1896. **Axel Tullberg** blev 1800-talets siste veterinär i länet och i staden. Med honom når vi in i 1900-talet och i nutid. Ty sannolikt minns flera av landets äldre veterinärer denne kårens nestor, som avled vid 86 års ålder 1947 efter en lång livsgärning, som dock huvudsakligen var förlagd till hans födelselän Malmöhus.

Länsveterinärer i Älvsborgs län under 1900-talet

1896-1908 Axel Tullberg (1861-1947)
 1909-1922 Ivar Sterner (1861-1922)
 1922-1928 Nils Frykholm (1875-1954)
 1928-1929 Weddig Borg (1890-1978)
 1929-1944 Clas Schultz (1880-1944)
 1945-1954 Thure Tegborn (1904-
 1955-1970 Bengt Laurell (1904-
 1970-1975 Folke Fagrell (1921-
 1975- Herbert Lundström (1936-

Utnyttjade arkiv o.dyl.

Friels, Sandhems, Vassända-Naglums och Vänersborgs stadsförsamlings kyrkoarkiv (GLA)

Kungl. Medicinalstyrelsens arkiv (Riksarkivet)

Skara domkapitels arkiv (GLA)

Veterinärinrättningens i Skara arkiv (GLA)

Väne häradsrätts arkiv (GLA)

Vänersborg stads arkiv (GLA)

samt

Räf, P.-O., Professor Peter Hernquists lärlingar uti arte veterinaria. Ms. 1975. Ex.B (Veterinärhistoriska muséet, Skara).

Tryckta källor

Cedergren, K.G.: Paul Sandelhielm. En kulturskildring från 1800-talets Vänersborg. — Vänersborgs söners gilles årsskrift 3, 1934, s. 39-68.

Frykholm, N.T.: Svensk biografisk veterinär-matrikel från 1750 till nuvarande tid. 2.uppl. Göteborg 1927.

Hallberg, B.: Anteckningar om stadsfältskärer, stadsläkare och apotekare i Vänersborg under 1600- och 1700-talen. — Vänersborgs söners gilles årsskrift 11, 1942, s. 10-37.

Lundén, G.: Det forna Vassända-Naglum och Brätte stad. Trollhättan 1954.

Nordström, P.: Koppor(?) hos en ko. — Tidskrift för veterinärer, hästvänner och landt-hushållare 1863, s. 91-93.

Rudberg, Y.: En sockenstämma för hundratrettio år sedan. — Julhälsningar till församlingarna från präster i Skara stift 15, 1920, s. 45-53.

Räf, P.-O.: En 200-årig elevrapport. — Stutis-aktuellt 15, 1981(5), s. 12-13.

Sveriges veterinär-författningar. Utg. af C.R. Walter. Skara 1875.

Sydow, K. von: Älfsborgs läns hushållssällskaps huvudafdelning 1829-1844 och Älfsborgs läns norra hushållningssällskap 1845-1912. Stockholm 1916.

Wikström, F.: Några data om den lägre folkundervisningen i Vänersborg. — Vänersborgs söners gilles årsskrift 3, 1934, s. 3-14.

Samt i texten nämnda tidningsnotiser och annonser.

Per-Ola Räf, Axvall, är född i Roslagen 1932. Efter fil. lic.-examen i Uppsala 1968 i ämnet nordiska språk med svensk dialektologi som specialitet har han arbetat som bibliotekarie vid Karolinska institutet och vid Veterinärhögskolan i Stockholm och från 1975 vid Sveriges lantbruksuniversitet. Sedan ett par år tillbaka är han föreståndare för dess veterinärbibliotek i Skara med veterinärbio-grafisk och -historisk källforskning som hobby.

Porträttsamlingen på Onsjö

Bengt O.T. Sjögren

Många gamla vänersborgare har säkert minnen av strövtåg och vandringar förbi Onsjö fideikommiss. Den vackra naturen utmed Göta älv mellan Brinkebergskulle och Naglums kyrkoruin med ekdungarnas grönska som ram kring den gamla gårdsanläggningen från 1700-talet med corps de logis, stenflygel och gravkor bildade tillsammans en obruten kulturmiljö, som nu är sprängd genom tidens händelser. Fideikommisset låg där i sin törnrosasömn, och många undrade säkert vad som dolde sig bakom fönstren till den vitrappade 1700-talsbyggnaden. Bland de få inventarier som fått stanna kvar sedan egendomen 1786 gjordes till fideikommiss av översten Wolrath Haij var en vacker och intressant porträttsamling från 1700-talets slut och 1800-talets början.

I och med friherre Eric Haijs död sommaren 1793 upphörde Onsjö fideikommiss och skulle enligt gällande lag avvecklas. Sedan hans änka friherrinnan Iri Haij, därefter flyttat till Trollhättan, stod huvudbyggnaden tom i avvaktan på godsets försäljning. Tyvärr hade man då inte fört den värdefulla porträttsamlingen i säkerhet. Vid ett inbrott i början av juni 1794 stals sammanlagt sju tavlor, tre sigill med det haijska vapnet m.m. Trots spaning och efterlysning har brottet tyvärr förblivit ouppklarat. Genom denna sorgliga händelse har minst tre porträtt försvunnit. Ramarna till dem lämnade tjuvarna dock kvar på gårdskontoret, och de uppges nu vara sålda separat. Året 1792 skulle innebära avgörande händelser ifråga om Onsjö. I mars avled friherrinnan Iri Haij, och ungefär två månader senare eldhärjades huvudbyggnaden och revs sedan av den nye ägaren, Vänersborgs kommun. Hösten 1792 utbjöds genom familjen Haij en ostindisk servis med haijska vapnet samt återstoden av porträttsamlingen till salu på kvalitetsauktionen vid Göteborgs auktionsverk. Därmed var denna samling definitivt splittrad och borta för alltid. Överste Haij hade vid instiftandet av fideikommisset föreskrivit att porträttsamlingen alltid skulle höra till detta. Genom en deposition i t.ex. Vänersborgs museum hade det därför varit möjligt att finna en ny form för fullgörande av den gamle överstens vilja.

Översten Wolrath Wilhelm Haij * 1731 † 1803. Målning av F-Brander 71 × 56 cm. SPA 1922:2383.

Kopior på Måstena fideikommiss (von Plomgren) och Bogesund (von Höpken, nu hos Curt Haij).

Kommerserådet

*Anders von Plomgren * 1730 † 1810. Jacob Björck efter G. Lundberg, 66 × 52 cm SPA
1922:2375*

Låt oss efter denna sorgliga inledning göra en rundvandring bland de gamla porträtten så som de en gång hängde tillsammans under cirka tvåhundra år i det gamla herrgårdshuset på Onsjö.

Det är naturligast att börja vandringen bland porträtten med den man som stiftade Onsjö fideikommiss, överste **Wolrath Wilhelm Haij**. Han är målad som en ännu relativt ung man av hovmålaren Fredrik Brander (1705-1779). Född 1731 på Skärvum i Svarteborg i Bohuslän började Haij redan vid 14 års ålder sin militära karriär, som slöts 1782 med överstes rang. När Brander målade honom torde han ha varit i 35-årsåldern. Med hänsyn till att ramen på detta porträtt överensstämmer med målningen av hans första hustru Carolina von Plomgren, som avled 1766, vågar man räkna med att Wolrath Haijs porträtt tillkommit under de fyra år då han var gift med henne. Fastän han kom att leva fram till år 1803, är inget senare porträtt av honom bekant. Ytterligare två exemplar av detta porträtt är kända, ett som från början funnits på Bogesunds slott hos den med ätten Haij befryndade familjen von Lantingshausen von Höpken (numera hos civilingenjör Curt Haij, Djursholm), samt ett på Måstena fideikommiss i den sörmländska skärgården hos friherrl. ätten von Plomgren. Vid porträttstölden på Onsjö stals överste Wolrath Haijs porträtt och är sedan dess borta.

Carolina von Plomgren, född 1743 i Stockholm, död 1766 på Rangtorp i Mellby, Skaraborgs län, var endast nitton år gammal då hon gifte sig med Wolrath Haij. Hennes far var den mycket förmögne handelsborgmästaren i Stockholm Thomas Plomgren, vars barn adlades von Plomgren. Haij gjorde genom detta gifte ett gott parti, särskilt som han kom att ärva deras enda barn, som dog vid fem års ålder (målning på Måstena). Tidens store pastellmålare Gustaf Lundberg målade Carolina von Plomgren (original på Måstena) och en annan av hans samtida, den mycket produktive Jacob Björck (1727-1793) överförde bilden till olja. Denna målning såldes hösten 1982 på Göteborgs auktionsverk.

Carolina von Plomgrens äldste bror var kommerserådet **Anders von Plomgren**, född 1730 och död 1810. Även han har blivit målad av Lundberg i pastell (på Måstena), varav sedan Jacob Björck gjort en kopia i olja, dessutom i samma ram och format som makarna Haijs porträtt. När han 1810 avled på Måstena, efterlämnade han ingen manlig arvinge sedan hans ende son året innan dött efter blesstyrer som han fått vid slaget vid Virta bro i finska kriget. Även Anders von Plomgrens porträtt stals i juni 1974 och har sedan dess saknats.

Överste Haij hade genom sitt första gifte gjort ett ekonomiskt fördelaktigt parti, och han kom att göra det ännu en gång, då han 1770 ingick

*Riksrådet Eric von Stockenström * 1703 † 1790. Jacob Björck efter G. Lundberg, 67 × 54 cm 1922:2377 SPA.*

nytt äktenskap med hovfröken **Catharina (Carin) von Stockenström**, född 1751. Samma år som hon gifte sig med Haij, sommaren 1770, har Per Krafft d.ä. (1724-1793) målat henne i ett mycket vackert ovalporträtt, iförd vit klänning med blå rosetter, pärlhalsband och pudrad peruk. Genom sina föräldrar förde hon förmögenhet i boet, och samma år som makarna Haij gifte sig köptes Onsjö säteri, som de sexton år senare gjorde till fideikommiss jämte det på andra sidan av Göta älv belägna Gäddebäck. När Carin von Stockenström avled på Onsjö 1827, hade hon överlevat sin make i närmare tjugofem år och dessutom sin son generalen, friherre Eric Haij, i sex år. Hennes porträtt såldes hösten 1982 på Göteborgs auktionsverk till det osedvanligt höga priset av 35.000 kr och äges nu av hennes ättling, civilingenjör Curt Haij, Djursholm.

Även Carin von Stockenströms föräldrar har varit porträtterade i Onsjö-samlingen. Hennes far, riksrådet, greve **Eric von Stockenström**, f. 1703 och d. 1790, gjorde en lysande karriär från auskultant i Bergskollegium till rikets råd och greve. Som industriman spelade han en viktig roll vid tillkomsten av Boserups stenkolsverk i Skåne och Hällefors stålverk. I sitt äktenskap med Johanna Bedoire efterlämnade han endast två döttrar, den ena gift med Haij och den andra med general von Lantingshausen på Bogesund. Även greve von Stockenström är målad av Lundberg som sedan kopierats av Jacob Björck och insatts i en synnerligen vacker ram med rik gustaviansk dekor. Tavlan stals i juni 1974 och är sedan dess ej påträffad.

Den enda målning som finnes kvar hos nuvarande huvudmannen för friherrliga ätten Haij, byrådirektören Wolrath Haij, är porträttet av grevinnan **Johanna (Jeanna) von Stockenström** född Bedoire, f. 1729 och d. 1808. Hon var dotter till grosshandlaren i Stockholm Frans Bedoire och gifte sig 1750 med von Stockenström. En av samtidens största porträttmålare, Carl Fredrik von Breda (1759-1818), har målat henne 1810, d.v.s. två år efter hennes död. Målningen som är i relativt stort format, 73 × 64 cm, kan sägas tillhöra Bredas mörka manér, där han låter ansiktet framträda mot en mörk bakgrund. Med hänsyn till att grevinnan vid sin död var nära 80 år gammal, vågar man kanske förmoda att Breda haft tillgång till en tidigare målning när han återgett hennes relativt ungdomliga drag.

Grevinnan von Stockenström hade en bror, **Jean de Bedoire**, f. 1728 och d. ogift 1800 som titulär landshövding. Hans vackra ovala porträtt i röd rock och väst och pudrad peruk, tillhörde även Onsjö-samlingen men såldes hösten 1982 på Göteborgs auktionsverk. Liksom sin systerdotter Carin von Stockenström var han målad av Per Krafft d.ä.

*Grevinnan Johanna von Stockenström f. Bedoire * 1729 † 1808 g.m. riksrådet, greve Eric von S.*

73 × 64 cm. C.F. von Breda 1810. SPA 1922:2379. Onsjö fideikommiss. 1983 hos friherre Wolrath Haij, Stockholm.

Det är anmärkningsvärt att Wolrath Haijs och Carin von Stockenströms äldste son, generalmajoren Eric Haij, född 1773 i Stockholm, friherre Haij 1815 och död 1821 på Onsjö, icke blivit avmålad, ej heller hans maka, friherrinnan Charlotte von Platen, f. 1779 och d. 1860 på Onsjö. Hon var syster till den berömda kanalbyggaren, greve **Baltzar von Platen**, f. 1766 och d. 1829 i Kristiania som Sveriges riksståthållare. Under sin aktiva tid i Västergötland hade han sitt hem på Frugården ute på Vänersnäs, vilket kan förklara att hans av Carl Peter Lehmann (1794-1876) målade porträtt funnits kvar på Onsjö. Lehmann var en alltför produktiv porträttör som under sitt långa liv uppges ha gjort cirka 4800 porträtt, visserligen ofta av stor likhet men konstnärligt oväsentliga. Målningen såldes hösten 1982 på Göteborgs auktionsverk för 800 kronor. Det kan tilläggas att en pendang, föreställande grevinnan von Platen född Ekman, förvaras på Årnäs i Västergötland hos familjen Ekman.

Överste Wolrath Haij hade i själva fideikommissurkunden stadgat att alla väggfasta möbler, böcker, manuskript, antikviteter, porträtt, målningar och "estamper" skulle utgöra fideikommissegendom. Som sådan synes tio porträtt ha räknats, men redan vid den bouppteckning som 1918 skedde efter den siste fideikommissariens far saknades två målningar, föreställande dels majoren Henrik Herman Haij f. 1728 d. 1783, en äldre bror till översten, dels överstinnan Juliana Maria Lovisa Stiernsparre född von Platen f. 1765 d. 1824, en syster till generalskan Charlotte Haij och Baltzar von Platen. Till porträttsamlingen hörde även ett par mindre märkliga arbeten, en 1785 gjord teckning av grevinnan **Jeanna von Stockenström**, utförd av Johan Laurentz Caton (f. 1753), samt ett porträtt av Johan Per Södermark (1822-1889) föreställande **Natalia Juliana Charlotta Haij**, f. 1814 d. 1887 i Vänersborg, samt gift 1854 på Onsjö med kammarherren Carl Erik Christian Kuylenstierna f. 1817 d. 1893 i Vänersborg och begravnen på Strandkyrkogården där. Även Södermarks målning torde ha gått förlorad genom stölden 1974.

Tack vare den värdefulla inventering som 1922 gjordes av Svenska porträttarkivet och som numera finnes i Nationalmuseum är Onsjösamlingen bevarad fotografiskt. Men den levande helhet som alla dessa porträtt från sent 1700-tal bildade är tyvärr brusten sedan de har skingrats åt olika håll och placerats utan sitt inbördes genealogiska sammanhang. Och fortfarande står frågan öppen vilka öden som drabbat de porträtt som stals och försvann från Onsjö i juni 1974. Kanske kan dessa anteckningar i allra bästa fall vara en maning och bidra till att spåra upp dem och föra dem tillbaka till en riktigare och värdigare miljö?

Källor och litteratur:

För värdefulla upplysningar tackar jag trafikchefen Bertil Haij, Göteborg, och civilingenjören Curt Haij, Djursholm.

Arkiv:

Svenska porträttarkivet, Nationalmuseum, Stockholm. Fideikommissnämndens arkiv; Stockholm: Dossier Onsjö. Vänersborgs polisdistrikts arkiv, Vänersborg.

Tryck:

Elgenstierna, Gustaf: Den introducerade svenska adelns ättartavlor 1-9. Stockholm 1925-1936.

Index över svenska porträtt 1500-1850 i Svenska porträttarkivets samlingar. 1-2. Stockholm 1935-39.

von Malmberg, Boo: Carl Fredrik von Breda 1759-1818. Nationalmusei utställningskatalog nr 253. Stockholm 1959.

von Malmberg, Boo: Svensk porträttkonst under fem århundraden. Malmö 1978.

Segerstråle, Nils: Svenska fideikommiss. Lund 1981.

Bengt O.T. Sjögren, född 1932 och student 1952 vid Vänersborgs högre allmänna läroverk, är arkivarie vid Landsarkivet i Göteborg och förestår forskningsenheten där.

Brandförsvaret i äldre tiders Vänersborg

— Einar Sandelmark —

Så här såg Kungsgatan ut år 1850 efter en teckning av F.A. Zettergren, en ovanligt duktig medborgare i 1800-talets Vänersborg. Apotekare, bokhandlare, kommunal- och landstingsman och inte minst konstnär var områden som han behärskade till fulländning. 1842-1885 teckningslärare vid Vänersborgs Högre Allmänna läroverk.

Eldsvådor var i äldre tider städernas värsta gissel. En eldsvåda kunde t.ex. ödelägga en stad av Vänersborgs storlek på några få timmar, vilket också bevisats av de stora bränderna åren 1777 och 1834, där åtminstone det sistnämnda årets stora brand så gott som helt ödelade staden. Det

var endast kyrkan, länsresidenset, kronobageriet och några små oansenliga hus som stod kvar, fast dock till en del brandskadat.

Trots stränga föreskrifter vad det gällde att handskas med eld och talgljus, så gick det inte att helt förebygga eldsvådor. Det hände allt för ofta att smärre eldsvådor utbröt då och då och skräcken och rädslan bland stadens befolkning var alltid lika stor. Var det dessutom hård bläst eller storm var det verkligen stor fara att de små tätbyggda trähusen med dess många stallar och uthus skulle stryka med.

Det kändes alltid tryggt att höra väktaren i kyrktornet genom tutning tillkännage att dagens id var slut och elden på håarden skulle vara släckt. Man kunde också höra brandvaktens rop: "Klockan är tio slagen, Guds milda hand bevara vår stad från eld och brand." Då kunde husfadern vid en sista kvällsrond med ro i sinnet stänga fönsterluckorna och dämpa elden i spisen genom att lägga aska på håarden. Men alldeles lugn kunde han och hans familj ej känna sej, de kunde t.ex. vettskrämda vakna upp mitt i natten av klockklämtning från kyrktornet och höra det fruktade ropet: "Elden är lös!" Snart kunde man höra stegen av springande människor och ivriga och ångestfyllda röster och bullret av de små brandsprutorna från gatans kullerstensbeläggning.

Denna gång hade det börjat med tre kraftiga klämtningar, det betydde att det var i nordstan det brann, närmare bestämt i timmermärkare Alms hus som stod i ljustan låga.

Det hade, som så ofta förr, pågått både dans och dryckenskap till långt in på natten och där både brännvinskaggen och ölkrusen gått runt de alltmer rusiga timmerflottare och sjömännen, som svängde runt med dåtidens lätta garde i virvlande vals och mazurka. Rusets inverkan började alltmer göra sej gällande och det blev handgripligheter och till slut allmänt tumult. Det var då "Svarta Anna" Rosenqvist, flickan från Östra Haga, med tattarblod i ådrorna sprang upp från sin något undan-gömda plats vid spiselhåarden för att göra ett försök att stävja bråket. Det bar sej tyvärr ej bättre än att flickan stötte emot ett bord varvid det talgljus som stod på bordet ramlade ner på det delvis halmbeströdda golvet och inom ett ögonblick var huset övertänt.

Det var efter stor möda och mycket besvär, samt en mångfald ämbar med vatten, som man till slut lyckades släcka branden, då hade även angränsande hus strukit med. När man så till slut hörde klämts-lagen från kyrkklockorna med långa mellanrum och gatuväktaren rop förkunna: "Gud vare ära, elden är släckt", kunde innevänarna för denna gång dra en lättnadens suck.

Ja, så kunde det gå till i det artonde århundradets början.

Det tillkom undan för undan under årens lopp en massa brandförordningar bl.a. skulle varje husägare ha en vattentunna fylld och på ett lättillgängligt ställe. Det utsågs även vattenkörare av de innevånare som var hästägare och det skulle alltid finnas tolv hästar i beredskap. För att sporra vattenkörarna utfäste magistraten en belöning av fem rdr.b till den som kom först till brandplatsen.

Det fanns ju som bekant inget vattenledningsvatten på den tiden, men det fanns många brunnar, ej mindre än 47 st att användas för två syften; dricksvatten och brandsläckning.

Efter den stora ödeläggande branden år 1834 genomfördes ännu mer genomgripande reformer i brandstadgan. 1837 års brandordning förelade de flesta av stadens innevånare till tjänstgöring som brandmanskap. Även kvinnor skulle vara behjälpliga vid brandsläckning som vattenbärare, varvid det bl.a. hette: "äfwen qvinnor borde användas".

Högsta befälet vid eldsvåda fördes av landshövdingen, eller hans ställföreträdare, borgmästaren. Vid varje spruta skulle finnas en ordinarie och en vice sprutchef valda av stadens husägare under en tid av fem år. Dessutom utsågs en brandchef som bl.a. skulle hålla material och sprutor i ordentligt skick.

Det bildades även patruller, en underpatrull som skulle hålla uppsikt över nattväktare och tornväktare, samt en överpatrull som i sin tur skulle hålla uppsikt på underpatrullen. Vidare skulle de bära yxa eller en mindre båtshake, samt ett läderämbär och visselpipa.

Till en början var dessa patruller frivilliga, uttagna i flesta fall bland stadens husägare. Men som det syndades en hel del med patrulleringen både av nattväktare och patrullerna, blev det så småningom utbetalat en liten ersättning till berörda parter, mestadels också för att de samtidigt skulle tjänstgöra som något slag av polis. Efter branden 1834 hade det inflyttat en massa löst folk av olika kategorier som sökte arbete med stadens återuppbyggnad. Det uppstod ofta kontroverser och stridigheter bland dessa människor, särskilt om nätterna, därför behövdes mer än väl både nattväktare och patruller för att stävja dessa oroliga människors upptåg.

Allmänheten hade alltid för vana att ha ett vakande öga både för nattväktare och patruller, därför inkom det allt som oftast anmälningar till magistraten för många olika försummelse i tjänsten. Apotekare Phylson anmärker så här t.ex. i febr. 1840: "att väktare Gabriell icke ropade efter kl. 12, men fanns kvar i waktrummet och sade sej vara full".

Bl.a. anmärkes på: "att gatuwäktaren Andersson var så överlastad att han inte kunde gå wäktartjensten."

Vidare anmärktes det på: "att underpatrull Olsson ej tjenstgjort denna natt."

Även tornwäktarna kunde ibland råka i luven på varandra så att överpatrullen fick gå upp i tornet och skilja stridstupporna åt.

Omkring den 1:a maj syntes folk ha varit särskilt oroliga utav sej och särskilt då nattetid var mycket folk ute: "i synnerhet qwinfolk som tillsammans med bullersamma sjömän, som sjongde och hade rykande ce-garer i munnen."

Sotaren, eller skorstensfajaren som han helst kallade sej, var en mycket ansedd man vid den tiden och hade relativt goda lönevillkor i förhållande till andra yrken. En ansedd skorstensfajare hade t.ex. år 1837, då tjänsten utannonserades, 200 rdr.b i grundlön och ungefär lika mycket i extraförtjänster per år, vilket kan jämföras med att borgmästaren hade 800 rdr.b som årsinkomst. Fordringarna på en skorstensfajare var dock stora och några yrkesfel fick ej förekomma. Hade skorstensfajaren hårt tryck på sej och sin yrkesskicklighet, så kunde han också vara hård och despotisk som mästare. Han tillät ingen onödig konkurrens, det var bara han som kunde bestämma vem eller vilka som fick vara honom behjälplig inom yrket. I en annons i stadens tidning år 1839 lät mästern själv på ett något egenmäktigt sätt införa följande till stadens innevånare:

"Att stadens innevånare jemte Herrskap på landet göras uppmärksamma, att skorstensfajarlärlingen P.M. Bromander, som hos under-tecknad arbetat i sitt lärda hantwerk, icke må tillåtas något arbete i professionen."

Stadens skorstensfajare.

Det blev troligen en mycket kort bana inom det yrket för den gode Bromander.

Efter branden år 1834 tillkom också den breda brandgatan mellan residensbyggnaden och muséet, som under senare tid även går under benämningen "kulturaxeln". Under årens lopp har denna brandgata utvecklats till den vackra och lummiga park, som fått det franska betona-de namnet Plantaget.

Tiderna förändras och vi med dem. Brandförsvaret av i dag står på en så hög nivå att nutidens människor ej behöver ängslas för eldfaran på samma sätt som för c:a 150 år sedan. Men så är det ju också skillnad på levnadsförhållandena då och nu och inte minst på bostadsförhållandena.

*Einar Sandelmark 1910.
född och uppväxt vid gamla Östra haga
och författare till ett trettiotal artiklar
om människor och händelser i Väners-
borg från seklets början, dessutom rese-
skildringar och dikter.*

ÅRSKRÖNIKA 1982

Gillebröder!!

Så är det då åter allhelgonadags afton och vi har samlats för att förrätta val och hylla 25- och 50-åriga medlemskap i Gillet. Traditionen bjuder, att bröderna, innan det angenäma börjar, tillsammans med krönikören gör en resa bakåt i tiden för att se vad som under det gångna året sig tilldragit haver. Låt oss anträda resan och se omvärlden med mina ögon.

Vi börjar med vädret, vad annars. Väderleken, som den förekommit i våra trakter, har varit ovanligt växlande. Maken till varm och fin sommar får man leta efter. Det var mest växlande sol, som någon uttryckte det. Men så hade vi också en ovanlig vinter. Inte sedan 1788 har vintern börjat så kallt. Den slutade dock tidigt påstå meteorologen. Men ack, ur led är tiden... I början av juni drog en snöstorm fram över delar av västra Sverige. Tack och lov att snön inte lade sig, men jag kan försäkra er, att det var kallt att spela golf den dagen.

Kung Bore slog verkligen till med kraft i vintras. SJ hade fullt sjå att hålla järnvägstrafiken igång. Ibland gick det inte alls utan det blev tvärstopp. Trafikkaos rådde på våra vägar inte minst under julhelgen. Julottorna på Dal upplevde sina mesta mässfall i mannaminne. Vid åtta kyrkor fick man klara sig utan präst. Låt oss dock inte ondgöra oss allt för mycket över oväder och kyla. Från Amerika meddelar man nämligen, att kvicksilvret krupit under 60 grader och i delar av Sovjet är man van vid temperaturer på minus 70 grader. I det perspektivet låter våra minus 20 som rena värmeböljan.

Runt om oss i världen är det som vanligt ganska oroligt. Tyvärr, måste jag tillägga. Det stackars polska folket kämpar vidare under trycket av en militärledning, som i sin tur styrs av grånade herrar från Kreml. För att i någon mån söka lindra de enskilda polackernas besvärliga situation ordnade hjälporganisationerna i Sverige stora insamlingar. Bara i Älvsborgs län lär man ha fått in ca 70 ton kläder under en enda lördags-eftermiddag. En speciell Polen-soaré arrangerades av Röda Korset tillsammans med vår store sångare och gillebroder Kjell Lagerkvist. Drygt

13.000 kronor blev överskottet av den succéartade aftonen. Till och med statliga postverket bidrog under en tid till insamlingen till Polen genom att låta postbefordra hjälppaket portofritt.

Vår strävan och vårt hopp om fred på jorden får sig minsann en körare med jämna mellanrum. Kriget mellan Storbritannien och Argentina på Falklandsöarna var hett nyhetsstoff några månader. Så långt bort men ändå kändes det så nära, det sista förmodligen beroende på vår närhet till Storbritannien. Slutet blev en militär seger för Storbritannien, men som alla krig innebär det ett nederlag för mänskligheten.

Hösten har i massmedia dominerats av Israels inmarsch i Libanon och den belägring och sedermera invasion som Beirut utsattes för. Frukantansvärda rapporter om mänskligt lidande och förnedring kom oss till del både från själva kriget mellan palestinier och israeler och från flyktinglägren efteråt. Måtte dessa arma människor få leva i lugn och fred någon gång.

Hemma i Sverige har vi ännu en gång fått en ny regering, den 5:e på 6 år. Denna gång efter allmänt val. Socialdemokraterna bildar nu regering under statsminister Olof Palme. Man hade knappt hunnit sätta sig på statsrådstaburetterna förrän man slog till med en devalvering av den svenska kronan med den smått fantastiska procentsiffran 16. Att vår valuta var så dålig, vem kunde ana det, eller är det så att man genom denna chockartade valutaförändring kan lyckas att förbättra landet konkurrenskraft och därmed ekonomi. Framtiden får utvisa. Vi får verkligen hoppas, att regeringen inte siktar för högt, ty kommer det inte att fungera, som man tänkt, så blir det inte roligt. Prishöjningar är i alla fall ett faktum. Det stundar kärva tider för plånboken. All import blir dyrare genom devalveringen, även maten. Så nu får man väl sluta att äta rysk kaviar till frukost, som någon sa.

Den beramade skatteuppgörelsen från en sk "underbara natten" förra hösten mellan mittenpartierna och socialdemokraterna innebärande en marginalsattesänkning har nu åter diskuterats, då ramen för den samma spräcks genom devalveringen. Den underbara natten tycks ha förbytts i en mardröm.

Äpropå val, visste ni att ett 50-tal nya partier deltog i riksdagsvalet. Vad säger ni om Högtryckspartiet, Drömpartiet, Restpartiet och Glenns ölparti, eller det kanske ska vara Glenns ölparty, vad vet jag. Uppfinningsrikedomen är stor i alla fall.

Företagsamheten i Sverige går ibland på kryckor. Vi har fått höra om kriser inom olika grenar av näringslivet. Vänerskog, NCB, Södra Skogsägarna är exempel på detta inom en bransch. Konkurserna ökar både

bland stora företag och inom småföretagssamheten. Vi fick nyligen uppleva Sveriges största konkurs genom tiderna, när bröderna Johansson på Tjörn fick lägga ned verksamheten. 3.000 anställda påverkades. Konkursen lär ha sysselsatt nio konkursförvaltare för att reda ut alla de olika bolagens komplicerade affärer. Hur i all världen bröderna Johansson har kunnat hålla reda på alla dess olika bolag är även för en ekonom nästan intill obegripligt, än fler blir naturligtvis frågetecknen för gemene man. Det var ett högt spel man spelade på Tjörn med höga insatser, där staten till slut satte stopp för ytterligare lån och därigenom utlöste konkursen. Om staten gjorde rätt eller fel, ja, därom får de lärde tvista.

Nu är det naturligtvis inte så illa över hela linjen. Vi har många företag i vårt land, som går alldeles utmärkt och som har goda framtidsutsikter. Det finns många exempel på vad vi kan kalla god företagsamhet, men det är väl så att så länge företagen går bra, så talas det inte mycket om dom i tidningar och TV.

För några månader sedan förlorade dock Sverige en stor symbol för god företagsamhet i och med att Marcus Wallenberg gick ur tiden. Wallenbergs betydelse för svenskt näringsliv är omvittnad av alla. En knivskarp finansiell begåvning, skicklig förhandlare och organisatör är några av de omdömen som fällts om honom. Trots sin framskjutna ställning gillade han egentligen aldrig offentlighet och hade som valspråk: Att vara men inte synas.

Till glädje för bl.a. en veckopress i kris förärades oss i somras ännu ett kungabarn. Drottning Silvia födde en välskapt flicka, som sedermera döptes till prinsessan Madelaine Therese Amelie Josephine.

Apropå prinsessdopet så ska man få höra mycket innan öronen ramlar av, som det heter. En person har nämligen JO-anmält ärkebiskopen Sundby, för att han skulle ha misshandlat barnet i samband med dopets vattenbegjutning, vilket framkallade hjärtskärande skrik. Gott om vittnen fanns ju, så det blir jobbigt för JO, om han skall höra alla inblandade.

Väl inne på barnafödslar kan jag inte undgå att nämna, att för någon månad sedan föddes Skandinavians första sk provrörsbarn på Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg. Detta är numera ingen sensation, men det visar, att våra svenska läkare väl hänger med i utvecklingen på det medicinska området, vilket finns anledning att vara tacksamma för oavsett vilka värderingar vi lägger i just denna företeelse.

Nu, kära gillebröder, ler ni måhända. Jag tänker nämligen för 3:dje krönikan i rad rapportera om läget på utbåtsfronten. Ja, om det aktuella läget är väl egentligen inte så mycket att säga då det förmodligen inte

är någon som riktigt vet hur läget är. Vi har ånyo haft besök av främmande ubåtar i vår skärgård, närmare betämt utanför örlogsbasen Berga i Stockholms södra skärgård. Marinen uppgav sig ha haft kontakt med något som benämndes "möjlig" eller "trolig" ubåt. Det blev lite väl många olika uttryck till slut för vad som skulle kunna ha varit en ubåt eller eventuellt var en ubåt. Man kan alltid skoja om detta, men allvaret finns där trots allt. Att det förekommer utländsk spaning och rekognosering av främmande ubåtar inom svenska farvatten står utom allt tvivel. Jag är övertygad om, att marinen gör sitt yttersta för att få upp dom till ytan, men jag kan också förstå att det inte är lätt.

I vår egen kommun går diskussionens vågor höga. Den fråga det gäller är lasarettets vara eller inte vara i Vänersborg. Turerna har varit många. I våras beslutade landstinget i demokratisk ordning, att lasarettet i Vänersborg skulle byggas ut. Nu efter senaste valet har plötsligt ställningen mellan de politiska blocken i landstinget blivit sådan, att möjlighet finns att riva upp frågan igen och ta ett nytt beslut, som då kan leda till att Norra Älvsborgs Lasarett byggs ute vid Båberg i Trollhättans kommun. Ja, jag vet knappt om jag har ord för vad jag känner, men jag upprepar vad jag sade i förra krönikan:

Se till att bestämma er, kära politiker, och förhåll inte frågan längre. Naturligtvis förordar jag, att man låter fattade beslut stå och sätter igång utbyggnaden i Vänersborg. De konsekvenser en flyttning av lasarettet till Båberg får för Vänersborg som kommun tror jag inte NÄL-anshängarna riktigt vill inse. F.n hänger allt på hur de socialdemokratiska landstingsledamöterna från Vänersborg agerar.

I Vänersborg har vi efter valet fått socialistisk majoritet i kommunfullmäktige. Vi får därigenom, även om det inte är helt klart, ett socialdemokratiskt kommunalråd, Gunnar Russberg, som under det senaste året varit oppositionsråd i kommunen. Vi får också en ny ordförande i kommunfullmäktige, en post som under senare år innehafts gillebrodern, Hadar Karlson, som efter många år i vänersborgarnas tjänst nu med ålderns rätt drar sig tillbaka. Vi vänersborgare oavsett politisk färg har verkligen Hadar att tacka för mycket. Han har i alla situationer ställt upp för sitt och vårt Vänersborg och representerat kommunen på ett alldeles utomordentligt sätt. Tack Hadar!

Vad har mer hänt i vår stad? Jo, apoteket på Sundsgatan har genomgått en förändring och blivit något av ett snabbköp, lite vanvördigt uttryckt. Självval av receptfria läkemedel är vad det handlar om. För oss konsumenter är det i varje fall positivt. Man kan gå omkring och kika i hyllorna och hitta både det ena och det andra som är användbart till hyfsat pris.

1982 blev året då Dalaborgsparken tvingades ställa in ungdomsdanserna. Den verksamheten gick med stor förlust beroende dels på att publiken svek dels på många artisters alldeles för höga gage. Verkligt tråkigt för våra ungdomar, som behöver någonstans att hålla till i vart fall en dag i veckan. Men det är klart, ungdomarna får också skylla sig själva, när man inte möter upp, då det erbjuds tillfälle.

Kommunen har nu beslutat att stänga den 122 år gamla skjutbanan ute på Holmängen. Markbehov anges som orsak utan att det nämns till vad. Det är dock klart att bebyggelsen kryper allt närmare och skall byggnation sättas igång längre ut på Holmängensområdet, så förstår jag, att det måste vara olämpligt att ha kvar skjutbanan på nuvarande plats. Redan idag är Holmängen ett mycket omtyckt och utnyttjat rekreationsområde och det kan naturligtvis upplevas som besvärande med skarpskjutning nära inpå promenadvägarna.

Så löstes då äntligen frågan om bevarandet av den gamla säteribyggnad vid Onsjö. En natt i våras brann huvudbyggnaden ned och några dagar senare var alla spår utplånade av grävskopan. Även om det var tråkigt att den gamla byggnaden försvann, så var det kanske bäst som skedde. Huset blev sämre och sämre och såg till slut ut som om det skulle falla ihop. Dessutom kom det att bli uppehållsplats för grupper av ungdomar, som med lätthet tog sig in och ut genom trasiga dörrar och fönster. Nu kvarstår endast det gamla stenhuset från 1700-talet. Där finns i dagarna ett nytt förslag till användning av detsamma. Man föreslår, att huset byggs om för att utnyttjas till vandrarhem, servering, kurs- och konferensgård. Ja, vi får väl se vad kommunen säger. Även här måste något göras om man vill bevara byggnaden till eftervärlden.

Rivs och byggs om görs det minsann i Vänersborg. Den nya satsningen för fastighetsägare är att med hjälp av bidrag och billiga statliga lån riva ut och bygga om lägenheter i gamla hus för att skapa moderna bostäder. Visst blir det fina bostäder men ack, vilka fina hyror det blir också. Dessutom drabbas många människor genom att de tvingas flytta därför att de ej har råd att bo kvar efter kraftiga hyreshöjningar. Det är naturligtvis bra med sanering av gamla hus, men i många fall blir det rena lyxbostäder med åtföljande höga hyror.

Nu står HSB:s nybygge i kv Lönner (gamla småskolan) klart. Jag tycker, att det ser riktigt trevligt ut, lagom stort och med lite speciell utformning. Jag skulle själv inte ha något emot att bo där.

HSB projekterar också en byggnation i kv Kastanjen, där kommunen nu äntligen tycks ha lyckats köpa in de fastigheter som berörs. Enligt planen skall ett 60-tal lägenheter inrymmas i de nya husen. Det är väl-

kommet, att det äntligen händer något i detta kvarter, som i sin norra del stått tomt och ödsligt länge nu.

För några veckor sedan satte så grävskopan sina käftar i det gamla huset i hörnet Edsgatan och Sundsgatan, där bla Thernquists Blomsterhandel varit inrymd i över 100 år. Det kan väl vara förståeligt om under-teknad kände sig lite sorgsen, när han en morgon vid åttatiden cyklade till kontoret och vid passerandet av den aktuella hörnan fann en grävskopa stående halvvägs uppe i mina föräldrars gamla sovrum. Nåväl, om ett år står ett nytt och fint bankhus klart att tas i bruk.

I dessa dåliga tider som vårt land befinner sig i, förskonas inte heller vår lilla stad. I höst redovisar arbetsförmedlingen i Vänersborg den största arbetslösheten sedan 1930-talet. Det värsta är alla ungdomar, som saknar meningsfull sysselsättning. Varken länsstyrelse eller lands-ting nyanställer. Man tar inte ens in sommarvikarier, och detta påverkar naturligtvis arbetsmarknadsläget negativt. Under sommaren gick kom-munen dock in och beredde 16- 17-åringar arbete under 5 veckor av skollovet. Ett lovvärt initiativ skulle man kunna säga.

Låt mig så övergå till sportens fantastiska värld. Ingemar Stenmark höll oss som vanligt fångslade vid TV-apparaterna i vintras. Världsmäs-tare i en disciplin blev utdelningen vi fick glädjas åt denna säsong. Nå-gon världscupstriumf blev det däremot inte, då amerikanen Phil Mahre blev för svår.

Vem kunde ana att vi så nära inpå Björn Borgs storhetstid, som för-hoppningsvis ej är slut, skulle få uppleva ännu en svensk världsstjärna i tennis. Mats Wilander dök säkert upp som fullständigt okänd för den stora publiken, när han i somras började sopa tennisbanorna med de stora spelarna, som Lendl, Gerulaitiz, Vilas och allt vad dom heter. En ny svensk idrottsskändis är född. Det tackar vi för, åtminstone vi som är lite idrottstokiga.

Vi kan också glädja oss åt att Frank Andersson tagit sitt 3:dje världs-mästerskap i brottning. Han är en rubrikernas man Frank, både på ena och andra viset. Brottas kan han dock, men så kommer han ju också från Trollhättan, med dess fina brottartraditioner.

I vårt Vänersborg gläds vi åt att den nya ishallen har invigts. Det mås-te vara underbart för ishockey, konståkning, curling mfl idrotter att få tak över huvudet och slippa förlita sig till vädergudarnas godtycke. Dessutom borde de rent sportsliga framgångarna komma att underlät-tas. Vi ser redan nu vissa teckan på detta för ishockeyns del.

Utomhus kämpar dock fortfarande bandyfantasterna. IFK Väners-borg kämpar minsann med den äran. Vinst i seriespelet och genom kval

tar de blåvita steget upp i allsvenskan. Vi önskar lycka till och hoppas att sejouren blir mer än ettårig.

Visste ni föresten att en vänersborgare håller på att lära de ishockeytokiga amerikanerna att spela bandy. Jo minsann, Gunnar Fasth är mannen att utföra bedriften. Han tycks ha lyckats väl, till och med så bra, att han i spetsen för ett landslag i dagarna är i Sverige för att spela några träningsmatcher mot svenska lag. Mycket intressant. Bandyfamiljen behöver utvidgas även utanför Norden och Sovjetunionen.

Vänersborgs Idrottsförening har fyllt 75 år. VIF:s betydelse för olika sporters utveckling i vår stad känner gillebröderna väl till. Vi gratulerar jubilarer och önskar all framgång.

I september gavs på stadens teater den 12:e vänersborgsupplagan av Good Old Days. Sammanlagt 960 personer såg de båda föreställningarna, vilket betydde fullt hus. Som vanligt varvades inbjudna artister som Sonja Stjernquist och Bröderna Djup (dom med höräfsa, lie m.m. som instrument) med lokala förmågor som Frank Johnsson o. Fredrik Hallberg m.fl. Feststämningen var hög.

Väl inne på området underhållning kan vi konstatera att skomakaren på Södergatan efter långdragen tvist nu slipper betala sk stimavgift för att man har radion på i lokalen medan man lagar våra skor. Det är tur att förnuftet segrar ibland.

Slutligen, vet ni vilken som är vuxna mäns leksak nr. 1? Jo, almanackan. Vem kunde tro att den gamla hederliga fickalmanackan med flaggdagar, världskarta, kommunala utdebiteringar och kungahusets födelsedagar skulle utvecklas till en planeringskalender med de sofistikerade namnen President, Manager, Executive m.m. Utan den fullklottrade almanackan vore vi intet. Vi skulle den förutan inte ha minsta bevis för att vi verkligen existerade eller snarare betydde något. Som barn får vi frågan; Vad skall Du göra när Du blir stor? Som vuxen får vi frågan Vad gör Du vecka 37. Svaret blir då förmodligen: Aj Du, det ser tjockt ut, men vecka 40 går bra. Är detta vårt nya livsperspektiv? Nåväl, så händer det då en dag. Du tappar Din kära leksak, glömd förmodligen i något sammanträdesrum. Borta är alla specialadresser till maktens innersta rum. Där står Du tidlös, naken med Ditt liv, kalenderlös. Du är fri. Det kvittar om det är veckan 13, 14 eller 15. Du vet precis ändå vad klockan är slagen, det är vår och Du tänker missa varenda meningslöst sammanträde Du aldrig borde bokat in.

Avslutningsvis: Det krönikören saknar i djup, det tar han igen i längd.

Vänersborg Allhelgonadags afton den 5 november 1982.

Kjell Thernquist

MINNESRUNOR 1982—83

Bort gå de,
stumma skrida de,
en efter en, till skuggornas värld.

Under tiden juli 1982 till juni 1983 har sexton gillebröder för alltid lämnat oss.
Vi minns dem alla som goda samhällsmedborgare och gillebröder. Må de vila i frid.

F rektorn RAGNAR HARRING var född i Kumla den 6 januari 1905 och avled i Vänersborg den 8 september 1982. Efter att tidigare ägnat sig åt den grafiska branschen genomgick han 1930-34 folkskoleseminariet i Uppsala. Sin första tjänst fick Ragnar som vikarierande lärare i Vänersborg 1934. Fem år senare erhöll han rektorstjänsten vid stadens yrkesskolor och 1965 rektorsbefattningen vid Östra rektorsområdet. Ragnar Harrings krafter räckte till för massor av fritidsarbete, varav här kan nämnas: 1:a majblommekommittén, barnkolonin vid Sundsandvik, Röda Korset, såväl kretsen som distriktet, RK:s sommargård i Gräfsnäs, RK:s julhälsning i ELA, Barnens Dag och under åren 1945-1956 ordförande i Vänersborgs Idrottsförening. I allt detta har Ragnar inte bara deltagit, utan gjort verkliga arbetskrävande insatser.

Invald i Gillet 1959.

Målaren SVEN SVANBERG var född den 4 juni 1918 och avled i hemstaden den 7 oktober 1982.

Sven var en skicklig yrkesman och anställd hos olika målerifirmor, mesta tiden av sin yrkesbana som medarbetare hos Allan Svanbergs måleri.

Svens stora fritidsintresse var idrotten, särskilt då bandysporten. Ett halvdussin DM-tecken, vilka han erövrade som back i VIF:s bandylag, vittnar om hans kapacitet inom laget. Även på andra områden lade han ner ett förtjänstfullt arbete för Vänersborgs Idrottsförening, var bl.a. styrelseledamot under många år.

Medlem i Gillet sedan 1955.

Redaktören WILLIAM WEINSTOCK föddes i Göteborg den 7 december 1908 och avled i Leksand den 23 oktober 1982.

William kom till Vänersborg som 5-åring och efter att ha lämnat läroverket 1927, började han sin journalistbana vid Västgöta-Dals Tidning — sedermera Länstidningen i Vänersborg. 1932 flyttade William över till stadens andra tidning, Elfsborgs Läns Annonsblad, där han stannade i 11 år. 1943-1945 var han redaktör för Hjo Tidning, därefter i 10 år föreståndare för Eskilstuna Kurirens platsredaktion i Strängnäs tills han 1955 flyttade till Leksand och Falu-Kurirens lokalkontor. Under nästan hela sin journalisttid verkade William också som korrespondent till Svenska Dagbladet.

Under sin vänersborgstid grundade William det intresse för idrotten som sedan följde honom livet ut. Både som

aktiv idrottsutövare och ledare deltog han i allmän idrott, simning, tennis, frivillig befälsutbildning m.m. För de döva i landet stod han i spetsen för en rad arrangemang till deras fromma. PR-man för Himlaspelet var han sedan 1974 och initiativtagare till, och ordförande för, Himlaspelets kamratförening från 1978.

Inträdde i Gillet 1942.

F målaren KNUT KARLSSON född i Vänersborg den 13 januari 1896 avled i hemstaden den 31 oktober 1982. Efter slutad skolgång utbildade sig Knut Karlsson till målare och blev en skicklig yrkesman. Karlsson hade kondition hos olika mästare bl.a. hos bröderna Daniels-sons målerifirma, tills han under de sista åren av sin yrkesverksamhet anställdes som målare för landstingets sjukhus.

Han inträdde i Gillet 1957.

Frisörmästaren IVAR LUNDIN föddes i Göteborg den 14 juli 1894 och avled i Vänersborg den 25 november 1982.

År 1900 kom Lundin till Vänersborg och började redan som 13-åring sin utbildning i yrket. Han blev då tvålpojke och lärling hos frisörmästare Berrman. 1914 fick han anställning hos frisörmästare Weinstock fram till 1917 då han startade egen frisörsalong på Södergatan 22 tillsammans med kollegan Hugo Larsson Horster.

År 1932 övertog han själv salongen som då hade flyttats till Sundsgatan 14.

Lundin var en skicklig yrkesman, välkänd och uppskattad av sin stora kundkrets. Han var den borte berättaren som gärna delade med sig av sin rika kännedom om gamla Vänersborg och dess invånare.

Lundin inträdde i Gillet 1930.

F köpmannen ÅKE NYSTRÖM föddes i Vänersborg den 27 april 1916 och avled där den 4 december 1982.

Åke drev i många år, den av fadern Richard Nyström startade, Vänersborgs Färg & Kemikalieaffär. De senaste åren var han anställd på FO-staben.

Åke var en av de ledande krafterna i Vänersborgs Idrottsförening. Medlem av styrelsen i många år, varav 1957-58 såsom ordförande. I Västergötlands bandyförbund var han en mycket intresserad och hårt arbetande styrelseledamot under 10-talet år.

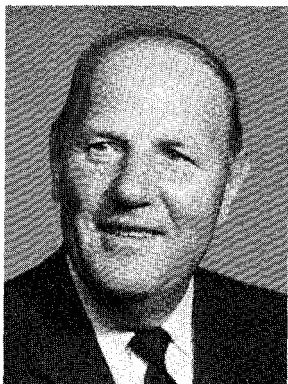
Åke Nyström inträdde i Gillet 1952.

Försäljaren GÖSTA ALFREDSSON föddes den 10 november 1922 och avled i Vänersborg den 5 december 1982.

Efter slutad skolgång 1937 anställdes Gösta vid Vänersborgs Bryggeri, där han sedan arbetade i 33 år, de första 3 åren som springpojke och därefter som utkörare. Efter bryggeriets nedläggning var han anställd vid Volvo Flygmotor AB i 10-talet år. Gösta var under några år medlem av Sängsällskapet Sjung-Sjung. I sin egenskap av äkta kokhuspojke var han med och bildade Kokhuspojkarnas Kamratförening, där han under flera år verkade som kassör.

Han inträdde i Gillet 1951.

F kyrkogårdsförmannen BROR STENBERG föddes den 5 oktober 1954 och avled i Vänersborg den 27 januari 1983.

Bror var i yngre dagar en duktig idrottsman, brottare och även roddare på den tiden när Vänersborgs Roddklubb verkligen var framåt. Begåvad med en god sångröst, var han en av de tidigaste medlemmarna i Sjung Sjung och långt upp i åren klingade hans ljusa tenor vid körens olika framträdanden. I tillblivelsen av Sjung Sjungs sommarhem nedlade Bror ett gott arbete som medlem i sommarhemsstyrelsen. Inom nykterhetsrörelsen: Logen 2331 Vänersborg och Väne norra kretsloge innehade Bror förtroende- och styrelseuppdrag, liksom i Vänersborgs Pensionärsförening. Sedan 1959 medlem av Gillet.

Försäljningschefen ARTHUR JOHANSSON var född i Vänersborg den 27 december 1911 och avled i sin hemstad den 3 februari 1983.

Efter avslutad skolgång började Johansson som rörläsningsbetare hos firma Granström & Söner. Under denna tid var han fackligt engagerad.

När Anders Granström i början av 50-talet startade bilfirma som representant för Volkswagen och Scania Vabis övergick Arthur till detta företag, där han avancerade till försäljningschef. Sedan företaget övergått i andra händer blev han försäljningschef vid Dalslands Motor i Åmål.

I yngre år spelade Johansson bandy i Blåsuts Idrottsförening samt därefter i IFK. Han var även intresserad medlem i Vänersborgs Brottarklubb.

Johansson blev medlem i Gillet 1975.

F vaktmästare **HJALMAR THUNBERG** var född i Vänersborg den 5 maj 1906 och avled där den 4 februari 1983.

Efter skofabrikens nedläggning, där Hjalmar var något av en trotjänare, blev han anställd vid Vänersvallen. De litet äldre vänersborgarna minns väl Hjalmar bäst som stadens store tenor under många år, sången var hans stora intresse och hans begåvning i detta hänseende, skulle säkert räckt till en karriär som yrkessångare.

Nu föredrog han att stanna i hemorten och berikade under flera decennier med sin härliga tenor, musiklivet i staden. I Sjung Sjung var han under nästan 50 år den bärande tenorstämman liksom i Par Bricole-kören där han i år kunde se tillbaka på ett 50-årigt medlemskap. Även kyrkosången ägnade han sitt intresse, både som medlem i kyrkokören och som solist.

I några av "Godis" vänersborgsrevyer medverkade Hjalmar som skönsjungande skådespelare. Hjalmar visade stor trohet inför de uppgifter han åtog sig och var en god vän och kamrat.

Hjalmar Thunberg inträdde i Gillet 1942.

Ingenjören **INGEMAR CARLSSON** föddes i Annedal, Göteborg den 13 juni 1928 och avled i Vänersborg den 6 februari 1983.

Efter avslutad skolgång i Vänersborg och byggnadsteknisk utbildning i Göteborg var Carlsson åren 1951-1954 anställd som arbetsledare vid Järn och Betong i Karlstad.

År 1954 anställdes han vid dåvarande LBF, sedermera K-Konsult i Vänersborg, där han kvarstod till 1967.

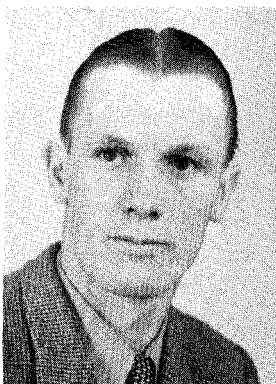
Ingemars stora intresse var konst. Han startade och innehade fram till sin död en konstfär i Vänersborg. Sedan 1960 var han medlem i Gillet.

F förste postiljon **ANDERS SJÖÖ** föddes i Trollhättan den 26 maj 1914 men kom redan i unga år till Vänersborg. Han avled den 26 februari 1983 i Grästorp där han varit bosatt de senaste åren.

Anders var i ungdomen aktiv idrottsman först som medlem i Blåsuts Idrottsförening, därefter IFK och VIF. Det blev som bandyspelare han kom att göra sin största insats inom VIF. Han hade en god blick för spelet och hade en förmåga att vara just där som bandybollen skulle hamna. Flertalet DM-tecken erövrade Anders som center i VIF:s bandylag. Också på andra sätt gjorde han ett stort arbete för idrottens och föreningens bästa.

Sedan 1942 var Anders medlem i Gillet.

Billackerare SÖREN LUNDBLAD var född den 27 april 1923 och avled den 11 mars 1983. De sista åren av sin levnad var han bosatt i N Timmervik.

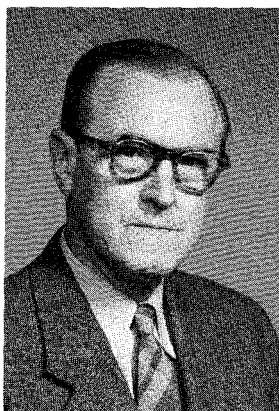
Efter avslutad skola lärde Sören yrket hos Br. Bäcklunds Billackering, där han kom att stanna i ca 15 år. Under åren 1953-67 förestod Sören lackeringsavdelningen hos Granströms Bilfirma. Under några år arrenderade han lokaler för billackering hos AJohans innan hans egen verkstad stod färdig på Torpaområdet.

I stadens idrottshistoria är Sörens namn för alltid inskrivet som en av de främsta fotbollsspelare Vänersborgs Idrottsförening har haft. 1939 debuterade han i VIF:s A-lag och spelade 30 år senare sin sista seriematch som 46-åring. Flera föreningar sökte värva toppspelaren Sören, men han blev VIF trogen med undantag för ett kort gästspel i IFK Trollhättan. Sören har omvittnats vara en

god kamrat som alltid bjöd på sig själv och gav sitt yttersta för laget.

Ärlig och uppriktig stack han aldrig under stol med sin åsikt och tog gärna del i dagens frågor och anmärkte på det han ansåg vrängt i samhället.

Han var Gillemedlem sedan 1966.

GUSTAV SJÖSTRÖM föddes i Vänersborg den 20 november 1900 och avled den 15 mars 1983.

Efter avslutad folkskola anställdes Gustav i Bergius Bokhandel 1916. Samtidigt med arbetet idkade Gustav omfattande självstudier i språk, litteraturhistoria m.m. Som bokhandelsmedhjälpare försåg han generationer av skolgungdom med nödiga läroböcker, det var sannerligen inga gratis läroböcker på den tiden. 1951 slutade Gustav i bokhandeln, som under hans tid haft 3 olika ägare, och inträdde i den av fadern startade firma Sjöström & Co, varifrån Gustav pensionerades 1967. Gustav Sjöström var mycket beläst i såväl in- som utländsk litteratur, kännare och älskare av klassisk musik och intresserad av resor och historia.

Inträdde i Gillet 1930 och erhöll Gillets 50-årstecken 1980.

Kapten UNO HAMMARSTRÖM föddes i Vänersborg den 22 maj 1899 och avled i Umeå den 28 mars 1983. Han ägnade sig först åt officersbanan, blev fänrik vid Skaraborgs regemente 1920 och löjtnant 1922. Sedan han avlagt fil.kand.-examen 1924 lämnade han den aktiva tjänsten 1926 för att verka som ombudsman inom olika organisationer, bl.a. finsk-svenska handelskammaren, under åren 1939-40 var han chef för Finlands handelskammare i Stockholm. Utnämnd till kapten 1935 inkallades Hammarström 1940 till beredskaps-tjänst vid Västerbottens regemente. Fram till 1975 tjänstgjorde han vid FO-staberna i Umeå och Kiruna samt vid försvars- och arméstaberna.

Uno Hammarström var en boren Finlandsvän som lade ner ett oerhört arbete för olika grupper, kommittéer och föreningar med finsk anknytning. Han var innehavare av bl.a Finska Lejons kommandörstecken. Hans arbetsförmåga räckte även till för en omfattande medverkan i Norrlandspressen.

Hammarström inträdde i Gillet 1928 och var innehavare av 50-årstecknet.

Sjöingenjören NILS-ERIK CARLSSON föddes i Vänersborg den 24 mars 1919 och avled den 6 maj 1983 i Gassford i Australien.

Efter studier vid Högre Allmänna Läroverket i Vänersborg gick Nils-Erik till sjöss redan vid 18 års ålder.

Han genomgick Navigationsskolan i Göteborg och avlade sjöingenjörsexamen 1946. Han seglade därefter i Thordénrederiet för att 1949 övergå till Transatlantic som maskinchef — en tjänst som han innehade fram till 1972, då han pensionerades på grund av sjukdom.

Sedan 1961 var Nils-Erik bosatt i Australien.

Hans stora intresse var filateli, en hobby som resulterat i en unik samling frimärken från världens alla hörn.

Carlsson inträdde i Gillet 1954.

Sten Sahlin

Jorden mig bränt
— ofta i elden jag log —
döden jag känt,
såg i en blixtnär jag dog.
Häpen jag fann
yngling bli man,
glädje bli gråt och bekymmer.
Ensam jag är,
kvällsmolnet bär
rosor på svart när det skymmer.
(Birger Sjöberg)

Styrelseberättelse

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avgiva följande berättelse för verksamhetsåret 1982, Gillets 77:e arbetsår.

Gillet har under året varit samlat till Årsstämma onsdagen den 24 mars 1982 i Odd Fellow lokalen och till Högtidsstämma på Frimurarelogen, Allhelgonadags afton, fredagen den 5 november 1982.

Gillets 50-årstecken tilldelades gillebrodern Carl Otto Christensson.

Gillets 25-årstecken tilldelades gillebröderna: Allan Alm, Åke Eriksson, Tage Milling, Sune Nilsson, Karl Fredrik Nyström, Jan Eric Trädgård, Ernst Sjöstrand, Lars Olof Skoogh, Arne Werner, Lars Olof Widqvist, Torsten Zetterberg, Bertil Karlsson, Gunnar Magnusson samt Sven Jansson.

Sedan stadgeenliga ärenden behandlats kunde 1:e Äldermannen Sven Lind avsluta den 77:e Högtidsstämman och hälsa de närvarande 102 gillebröderna välkomna till den gemensamma måltiden.

Gillets Årsskrift har under året utkommit med sin 51:a årgång. Vid årets slut hade Gillet 780 medlemmar.

Gillets ekonomiska ställning, fondernas förvaltning och Gillets understödsverksamhet framgår av nedan lämnade redogörelse. Beträffande Gillets fastighet med tillhörande fond hänvisas till Älderdomshestiftelsens särskilda styrelseberättelse.

Inom sig har styrelsen för året utsett till 2:e Älderman Sten Sahlin, till gilleskrivare Stig Larsson, till kassafogde Kjell Thernquist, till gillevärd Evert Lundborg, till krönikör Kjell Thernquist och till bisittare Carl-Viking Wahlin och Mauritz Björnberg. Styrelsen har under året haft 8 protokollförda sammanträden varjämte annat samråd ägt rum.

Vänersborg den 6 april 1983

Sven Lind
Kjell Thernquist
Mauritz Björnberg

Sten Sahlin
Evert Lundborg

Stig Larsson
Carl-Viking Wahlin

Årsbokslut

Resultaträkning för 1982

Intäkter

Förs. konstmappar.....	15.720:—
Förs. övrigt.....	105:—
Medlemsavgifter.....	36.050:—
Ränteintäkter.....	9.540:58

61.415:58

Kostnader

Kostnad årsskrift	24.830:50	
avg. annonsintäkt	13.200:—	11.630:50
Lokalkostnader.....		8.193:50
Telefon och porto.....		1.920:15
Sammanträdeskostnader.....	700:—	
Uppvaktningar m m.....	496:50	
Medlemsregister.....	2.314:—	
Övriga kostnader.....	1.264:25	
Fond Museet 100 år.....	4.000:—	

30.518:90

Årets vinst..... 30.896:68

61.415:58

Balansräkning per 1982.12.31

Tillgångar

Kassa, postgiro, bank.....	90.358:51
Fordran annonser.....	6.400:—

96.758:51

Skulder och eget kapital

Skuld till fonder.....	4.329:—
Skuld stiftelsen.....	11.128:60
Fond Vbg:s Museum 100 år....	8.000:—
Diverse skulder.....	4.300:—
Eget kapital.....	69.000:91

96.758:51

SAMMANSTÄLLNING ÖVER FONDER FÖRVALTADE AV VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE

Ingående behållning:

Lån till stiftelsen.....	26.235:—
Fordran Gillet.....	5.829:—
Banktillgodohavande.....	90.413:63

Kostnader:

Skatter.....	1.500:—
--------------	---------

Utgående behållning:

Lån till stiftelsen.....	26.235:—
Fordran Gillet.....	4.329:—
Banktillgodohavande.....	99.577:46

Intäkter:

Ränteintäkter.....	9.163:83
	<u>131.641:46</u>

131.641:46

GRANSKNINGSBERÄTTELSE

Undertecknade, som utsetts att granska Vänersborgs Söners Gilles räkenskaper och förvaltning under 1982, får efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av Gillets samt dess fonder räkenskaper och styrelsens berättelse samt i övrigt företagit de granskningsåtgärder vi ansett nödvändiga. Någon anledning till anmärkning föreligger icke beträffande de till oss överlämnade revisionshandlingarna, bokföring, inventering av dess tillgångar eller eljest beträffande Gillets förvaltning.

Med anledning av den verkställda granskningen tillstyrker vi full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Vänersborg den 30 mars 1983

Åke Gillberg
Granskningsman

Håkan Lind
Granskningsman

Styrelseberättelse 1982

Styrelsen för Stiftelsen Vänersborgs Söners Gilles Ålderdomshem får härmed avgiva följande berättelse över verksamhetsåret 1982, stiftelsens 31:a arbetsår.

Kostnaderna under 1982 har för fastigheten varit lägre än föregående år, främst beroende på att inga större reparationer har varit nödvändiga under året. Bland kostnaderna kan noteras en post på kr 3.000 föranledd av påkallad revisionsbesiktning av elutrustningen. Vidare har fastighetsförsäkringen ökat med närmare kr 2.000. Avsättning till reparationsfond har skett med kr 5.000.

Hyresintäkterna för den utarrenderade hotellrörelsen regleras varje år enligt gällande hyreskontrakt med index. Arrendatorer har även under 1982 varit makarna Hansson, med vilka samarbetet har fungerat alldeles utmärkt.

Inom sig har styrelsen för året utsett till v.ordf. Sten Sahlin, sekreterare Stig Larsson, kassör Kjell Thernquist samt fastighetsförvaltare Carl-Viking Wahlin.

Vänersborg den 6 april 1983

Sven Lind
Kjell Thernquist
Mauritz Björnberg

Sten Sahlin
Carl-Viking Wahlin

Stig Larsson
Evert Lundborg

Årsbokslut

Resultaträkning för 1982

Intäkter

Hyresintäkter hotellet.....	27.000:—
Hyresintäkter gillet /bidrag/.....	7.500:—
Hyresintäkter övrigt.....	750:—
Ränteintäkter.....	1,205:69

36.455:69

Kostnader

Räntor.....	11.151:55
Vatten, renhållning.....	884:50
Uppvärmning.....	2.571:50
Sotning.....	618:10
Försäkring.....	8.625:—
Underhåll och reparation.....	4.168:—
Övr. fastighetskostnader.....	2.222:25
Skatt.....	886:—
Avsatt till reparationsfond.....	5.000:—
Årets vinst.....	328:79

36.455:69

Balansräkning per 1982.12.31

Tillgångar

Postgiro och bank.....	13.052:44
Hyresfordran.....	300:—
Fordran Gillet.....	11.128:60
Inventarier.....	3.100:—
Fastigheten/tax.värde 180.000/.....	155.000:—
Kapitalunderskott.....	9.354:46

191.935:50

Skulder

Omkostnader.....	18.139:—
Interimskuld.....	1.788:50
Ränteskuld.....	900:—
Lån Eliassons donation.....	61.623:—
Lån övriga fonder.....	26.235:—
Lån bank.....	78.250:—
Reparationsfond.....	5.000:—

191.935:50

SYSKONEN INGEBORG & GOTTFRID ELIASSONS DONATION

Ingående behållning:

Lån till stiftelsen.....	61.623:—
Banktillgodohavande.....	1.990:54
Ränteintäkter:.....	<u>202:71</u>
	<u>63.816:25</u>

Utgående behållning:

Lån till stiftelsen.....	61.623:—
Banktillgodohavande.....	2.193:25
	<u>63.816:25</u>

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknade, som utsetts att granska stiftelsen Vänersborgs Söners Gille Ålderdomshems räkenskaper och förvaltning får efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av styrelsens räkenskaper och styrelsens berättelse, som lämnar upplysning om stiftelsens ekonomiska förhållanden och om förvaltningen av dess angelägenheter.

Anledning till anmärkning föreligger icke i avseende å redovisningshandlingarna, bokföringen, inventeringen av tillgångarna eller eljest beträffande förvaltningen av stiftelsens angelägenheter.

Fastigheten anses försäkrad till betryggande belopp. Med stöd av vad vi under revisionen inhämtat tillstyrker vi full ansvarsfrihet för 1982 års förvaltning.

Vänersborg den 30 mars 1983

Åke Gillberg
revisor

Håkan Lind
revisor

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES

MEDLEMMAR

t.o.m. 30/6 1983

HEDERSLEDAMOT

Janson, Olov, Kamrer, Vargön

MEDLEMMAR

	Födelse- år	Inträ- desår
ABRAHAMSSON, LENNART, Kungshamn.....	1927	83
ADOR, HANS, Personalchef, Växjö.....	1935	75
AHLBERG, ANDERS, Studerande, Vänersborg.....	1966	80
AHLIN, ANDERS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1965	78
AHLIN, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1944	58
AHLIN, LENNART, fd. Bilskolechef, Trollhättan.....	1916	54
AHLIN, ULF, Vänerseborg <i>ständig medlem</i>	1968	78
*AHLM, ALLAN, Järnhandelsbiträde, Vänersborg.....	1923	58
AHLSTRÖM, PÄR, Representant, Sigtuna.....	1952	82
ALEXANDERSSON, HANS, Naturvårdsassistent, Vänersborg....	1948	75
*ALEXANDERSSON, ZAID, Ledningsingenjör, Vänersborg.....	1924	55
ALFREDSSON, LARS, Vänersborg.....	1956	76
ALM, LARS, Byggnadsinspektör, Vänersborg.....	1944	73
ALMGREN, BOO, Kapten, Göteborg.....	1908	(43)76
*ALMQVIST, SVEN, Professor, Linköping.....	1931	46
*ALMSTRÖM, NILS OLOV, Provinsialläkare, Kungälv.....	1910	55
AMGÅRD, GUNNAR, Vänersborg.....	1907	82
AMGÅRD, KARL-ERIC, Kommunalarbetare, Vänersborg.....	1940	74
ANDERSSON, ALLAN, Sjukvårdare, Vänersborg.....	1917	60
ANDERSSON, ANDERS, Fastighetsskötare, Vänersborg.....	1958	80
*ANDERSSON, ARNE, Yrkesvalslärare, Vänersborg.....	1917	43
ANDERSSON, ARNE, Verkstadschef, Vänersborg.....	1923	80
ANDERSSON, BO, Ingenjör, Örebro.....	1940	74
ANDERSSON, BROR, Sägare, Brålanda.....	1935	69
ANDERSSON, CHRISTER, Fil.mag. Vänersborg.....	1945	55
*ANDERSSON, EINAR, Lagerchef, Vänersborg.....	1914	54
*ANDERSSON, ERIC, Assistent, Vänersborg.....	1915	51
*ANDERSSON, GÖSTA, Sjukhusindentent, Vänersborg.....	1913	46
ANDERSSON, HUGO, Televerksarbetare, Vänersborg.....	1917	69
ANDERSSON, IVAR, Köpman, Vänersborg.....	1918	65
ANDERSSON, JOHN, Reparatör, Vänersborg.....	1953	74
ANDERSSON, KARL-ERIK, Bankdirektör, Vänersborg.....	1925	82
ANDERSSON, KARL-GUSTAV, Representant, Uddevalla.....	1935	76
ANDERSSON, KURT, Typograf, Vänersborg.....	1940	80

ANDERSSON, LARS, Glasmästare, Vänersborg	1930	59
ANDERSSON, KENT, Köpman, Vänersborg	1944	81
ANDERSSON, LENNART, Vänersborg	1926	80
ANDERSSON, LENNART, Telearbetare, Vänersborg	1950	79
ANDERSSON, MAGNUS, Brålånda	1968	69
ANDERSSON, NILS, Vänersborg	1912	82
*ANDERSSON, NILS, Disponent, Göteborg	1915	53
*ANDERSSON, NILS, Köpman, Vänersborg	1922	51
*ANDERSSON, OSCAR, fd. Förman, Vänersborg <i>innehavare av gillets medalj (1955)</i>	1892	42
ANDERSSON PER ARNE, Brålånda	1970	70
*ANDERSSON, RAGNAR, fd. Köpman, Vänersborg	1919	35
ANDERSSON, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1928	76
ANDERSSON, ROLF, Brålånda	1947	80
*ANDERSSON, STIG, Socialvårdschef, Vänersborg	1918	45
ANDERSSON, STIG, Mättningsbiträde, Vänersborg	1924	70
ANDERSSON, SVEN GUNNAR, Redaktör, Åkersberga	1928	83
ANDERSSON, SVEN OLOF, Verkmästare, Vänersborg	1930	80
ANDERSSON, TOMMY, Affärsbiträde, Vänersborg	1950	75
*ANDERSSON, TORSTEN, Byrådirektör, Vänersborg	1914	55
ANDERSSON, VIKTOR, Transportarbetare, Vänersborg	1900	61
ANDERSSON, YNGVE, Vaktmästare, Vänersborg	1925	72
ANDOLF, NILS, F.lasarettsläkare, Vänersborg	1908	82
ANDRÉASSON, HUGO, Tjänsteman, Vänersborg	1913	82
*ANDRÉASSON, KARL, Museivaktmästare, Vänersborg	1907	53
ANDRÉEN, ANDERS, Järnhandlare, Vänersborg	1938	68
ANDRÉEN, BERTHEL, Järnhandlare, Vänersborg	1908	66
ANDRÉEN, HÅKAN, Frändefors	1942	82
ANDRÉN, HELGE, Köpman, Göteborg	1914	66
ANGSÉUS, TAGE, 1:e polisinspektör, Vänersborg	1924	75
ARVEBLAD, KARL, Maskinist, Vänersborg	1912	61
ARVIDSON, BENGT, Skötare, Vargön	1949	75
*ARVIDSSON, BIRGER, Schaktmästare, Köping	1897	46
ARWIDSSON, GÖSTA, Distriktschef, Hudiksvall	1921	81
ARWIDSSON, UNO, Expeditionsassistent, Vänersborg	1927	60
ASPMAN, ARNE, Elektriker, Vänersborg	1920	59
ASPÖGÅRD, NILS OLOF, Hovmästare, Vänersborg	1932	83
*BACK, EVERT, Expeditionsvakt, Vänersborg	1918	55
BACK, HENRIK, Vänersborg	1964	79
BACK, INGVAR, Rörmontör, Vänersborg	1932	73
BACK, JAN, Sjukvårdare, Vänersborg	1934	63
BEHRNS, RAGNAR, Överskötare, Vänersborg	1910	66
BENGTTSSON, PATRIC, Studerande, Vänersborg	1965	78
*BENGTTSSON, RAGNAR, fd. Linjemästare, Trollhättan	1903	55
BENGTTSSON, ROLF, Faktor, Vänersborg	1934	76

BERG, CHRISTIAN, Vänersborg	1968	68
*BERG, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1920	53
BERG, HÅKAN, Faktor, Vänersborg	1944	68
BERG, LARS, Vänersborg	1967	68
BERGER, ANDRÉAS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1974	76
BERGER, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1943	55
*BERGER, HARRY, Disponent, Vänersborg	1904	54
BERGER, MAGNUS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1967	76
BERGER, MAX, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1970	76
BERGER, ORVAR, Tandläkare, Vänersborg	1937	72
*BERGLUND, GÖSTA, Sjöingenjör, Malmö	1920	43
*BERGMAN, KARL-ERIK, Ingenjör, Nol	1930	48
BERGSTRÖM, JOHAN, Vänersborg	1950	80
BERGSTRÖM, RAGNAR, Vänersborg	1942	80
BERGSTRÖM, REINHOLD, fd. Byråchef, Vänersborg	1914	80
**BERGSTRÖM, THORSTEN, Tandläkare, Helsingborg	1912	29
BERNER, JONAS, Vänersborg	1969	82
BERNER, CLAES-GÖRAN, Vänersborg	1946	80
BERNER, CURT, Köpman, Vänersborg	1940	80
BERNER, KARL-ÅKE, Bilförsäljare, Vänersborg	1942	79
BERNHAGEN, VIKTOR, Kommunalborgmästare, Askersund	1914	82
BERNTSON, BERNT, F. stationsinspektör, Vänersborg	1916	82
*BERRMAN, GÖSTA, Ämneslärare, Göteborg	1910	43
*BIEL, GÖSTA, Direktör, Lerum	1911	46
BILLENGREN, LARS, Köpman, Dals Rostock	1938	75
BJARNELL, KARL ERIK, Lantbrukare, Vänersborg	1918	83
BJERSTAF, LARS, Vänersborg	1940	76
BJÖRKMAN, LENNART, Sjukvårdsdirektör, Vänersborg	1923	65
BJÖRNBERG, HÅKAN, Fil.kand., Vänersborg	1954	77
*BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamr., Vänersb. <i>Bisittare i styrelsen</i> ...	1927	54
*BJÖRNBERG, SVEN, Polisman, Vänersborg	1929	54
BJÖRNBERG, THOMAS, Civilingenjör, Vargön	1953	77
BJÖRNDAHL, KARL-ERIK, Bokbindaremästare, Vänersborg	1926	60
BLIXT, BENGT, Maskinmästare, Uddevalla	1929	80
*BLOMGREN, GUNNAR, Stenhuggarmästare, Vänersborg	1912	54
BLOMGREN, HANS, Stenhuggare, Vänersborg	1943	77
BLOMGREN, LARS, Fritidsassistent, Vänersborg	1941	77
BLOMGREN, MATS, Vänersborg	1960	77
BLOMGREN, SVEN, Professor, Vänersborg	1908	77
*BODÉN, SIGVARD, Ingenjör, Norsborg, <i>ständig medlem</i>	1923	55
*BODÉN, STIG, Ingenjör, Johannesshov <i>ständig medlem</i>	1914	55
*BORG, EINAR, Handlande, Vänersborg	1906	48
BRENNELID, JACK, Musiklärare, Vänersborg	1935	77
*BRIGELIUS, GUNNAR, Direktör, Åsa	1919	54
BROCKNER, KURT, Skellefteå	1034	82

BÜGLER, RONALD, Kamrer, Skövde	1928	74
BÄCKSTRÖM, BERTH, Åkeriägare, Vänersborg	1947	67
BÄCKSTRÖM, GUNNAR, Åkeriägare, Vänersborg	1932	67
CARLÉN, BENGT, Vargön	1947	83
CARLZÉN, YNGVE, fd.Befallningsman, Vänersborg	1902	70
CAPING, BENGT, Lagman, Vänersborg	1921	82
*CEDERGREN, GÖSTA, fd. Länsläkare, Linköping	1905	30
*CEDERGREN, RAGNAR, Disponent, Båstad	1907	30
*CEDERGREN, STIG, Kanslichef, Gävle	1911	30
*CEDERHOLM, ÅKE, Direktör, Uddevalla	1913	55
*CEGRELL, ELOF, Tjänsteman, Vänersborg	1916	49
DAFGÅRD, BENGT, Arbetsl. Trollhättan <i>ständig medlem</i>	1939	50
DAFGÅRD, GUNNAR, Direktör, Källby	1919	67
*DAFGÅRD, HENRY, fd. Köpman, Vänersborg	1903	53
*DAHL, LENNART, Bergsingenjör, Sandviken	1924	48
*DAHLGREN, ARNE, Byrådirektör, Vänersborg	1918	55
*DAHLLÖF, AXEL, Affärschef, Göteborg	1911	55
DAHLLÖF, MATS, Vänersborg	1965	67
*DALGREN, HUGO, Mätningssingenjör, Vänersborg	1911	53
DANIELSSON, HANS, Byggnadssnickare, Vänersborg	1918	75
DAVIDSSON, BENGT, Verkstadsmontör, Vänersborg	1957	71
DAVIDSSON, BILT, Bankkamrer, Vänersborg	1938	64
DETTTER, THURE, Direktör, Malmö	1912	79
*DINETZ, FRITZ, Snickaremästare, Vänersborg <i>innehavare av gillels medalj (1972)</i>	1895	21
DREVANDER, STIG, Ingenjör, Vänersborg	1928	73
*EDLUND, HARRY, Målaremästare, Vänersborg	1903	46
EDNER, KNUT, Apotekare, V:a Frölunda	1910	78
EDNER, OLLE, fd. Chefsredaktör, Stockholm	1908	78
EDVARDSSON, GUNNAR, Överskötare, Vänersborg	1916	71
*EK, HARALD, Överstelöjtnant, Täby	1919	44
EK, CARL-GUSTAF, Civ.ing. Göteborg	1958	83
*EK, KNUT, Slöjdlärare, Vänersborg	1924	50
EK, LARS-ANDERS, Församl.ass., Lidköping	1954	83
*EKBLAD, BERTIL, Köpman, Trollhättan	1916	53
EKHOLM, GÖRAN, Försäljningschef, Vänersborg	1935	73
EKHOLM, PER-OLOF, Ingenjör, Vänersborg	1922	73
EKHOLM, SVEN, Köpman, Vänersborg	1916	60
EKLUND, BO, Lagerchef, Vänersborg	1937	80
EKMAN, LARS, Tekniker, Vänersborg	1949	74
EKSTEDT, THOMAS, Lärare, Helsingborg	1951	65
EKSTRÖM, ARTHUR, L. fd. Advokat, Vänersborg	1908	77
EKSTRÖM, JOHAN, Vargön	1943	80
ELENSTIG, ELOF, Köpman, Vänersborg	1930	75
*ELFMAN, NILS-OLOF, Rektor, Bromma	1919	44

ELMQVIST, SÖREN, Byggnadssnickare, Vänersborg	1940	75
**ELOW, PER, fd. Bankkamrer, Vänersborg	1906	30
**ELOW, STIG, Ingenjör, Hallstavik	1912	30
*EMANUELSSON, ERIC, Försäljare, Vänersborg	1916	51
EMANUELSSON, MIKAEL, Vänersborg	1966	80
ENGELIN, BENGT, Skara	1928	83
ENGLUND, CLAES, Ingenjör, Källby	1943	47
*ENGLUND, GUNNAR, Direktör, Djursholm	1913	42
ENGLUND, JAKOB, Göteborg <i>ständig medlem</i>	1981	82
ENGLUND, MAGNUS, Stud. Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1949	49
**ENGLUND, NILS, Leg.läkare, Vänersborg	1909	30
ENGLUND, NILS ERIK MAGNUS, Dyltabruk <i>ständig medlem</i> ...	1966	66
ENGLUND, NILS TURE, Leg.läkare, Vänersborg	1939	47
ENGLUND, OSKAR, Källby <i>ständig medlem</i>	1983	83
ENGLUND, SAMUEL, Uppsala <i>ständig medlem</i>	1977	82
*ERICSON, ALLAN, Överpostiljon, Vänersborg	1913	55
ERICSSON, ANDERS, Tandl., Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1944	54
ERICSSON, ANDERS, Ingenjör, Vargön	1941	80
*ERICSSON, BROR, Bagaremästare, Vänersborg	1913	46
ERICSSON, ERIC, Rörmontör, Vänersborg	1904	77
*ERIKSSON, FILIP, Murare, Vänersborg	1912	46
ERICSSON, GUNNAR V., Portvakt, Vänersborg	1918	66
ERICSON, GÖRAN, Fritidschef, Vänersborg	1927	77
*ERIKSSON, HENRY, Landstingsassistent, Habo	1909	55
ERICSSON, JOHAN FREDRIK, Vänersborg	1966	66
*ERICSSON, JOHN, Tandläkare, Vänersborg	1908	43
ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare, Vänersborg <i>ständig medlem. Ersättare i styrelsen</i>	1939	54
ERICSON, JÖRGEN, Vänersborg	1964	80
ERICSON, KARL, fd. Kommunalråd, Vänersborg	1896	60
ERIKSSON, PER OLOF, Inspektör, Vänersborg	1932	64
*ERICSON, TAGE, Trädgårdsmästare, Vänersborg	1906	55
*ERIKSSON, ÅKE, Frisörmästare, Vänersborg	1921	58
ERLANDSSON, FILIP, fd. Hypoteksdirektör, Vänersborg	1909	78
ERLANDSSON, KURT, Ingenjör, Vänersborg	1925	70
ERLANDSSON, SVEN, Arkitekt SAR, Vänersborg	1925	61
FAGERSTEDT, ERIK, Bankdirektör, Vänersborg	1906	76
FAGERSTEDT, LARS, Kontorist, Vänersborg	1942	76
FAGERSTRÖM, ARNE, Montör, Vänersborg	1934	79
FAGERSTRÖM, ARVID, Lagerarbetare, Vänersborg	1909	67
*FALK, HARRY, Åkeriägare, Vänersborg	1906	55
FALK, ÅKE, Åkeriägare, Vänersborg	1942	66
FAST, GUNNAR, Major, Skövde	1948	83
FASTH, GÖSTA, Linjemäst., Vänersborg	1918	83
FAST, JOHN, Vänersborg	1913	83

FASTH, SIXTEN, Fotograf, Vänersborg	1926	74
FOCK, KARL-GÖRAN, Stud., Göteborg	1953	77
FOCK, STIG, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1915	75
*FORSS, ERIC, Tullförvaltare, Malmö	1910	52
FORSS, SVEN, Ingenjör, Mölndal	1916	69
FREDMAN, SUNE, Verkmästare, Vänersborg	1940	68
FREDRIKSSON, MATS, Direktör, Göteborg	1922	76
FRIBERG, ERIK, Tecknare, Trollhättan	1919	69
FRIBERG, KARL AXEL, Reservdelsman, Uddevalla	1923	69
FRIBERG, SVEN-OLOF, Sjukhusdirektör, Säter	1916	71
FRIEDLÄNDER, KARL-GUSTAV, Ämneslärare, Vänersborg	1920	81
FREIDLÄNDER, OWE, Målarmästare, Vargön	1946	80
FRISK, KENT, Postiljon, Vänersborg	1945	67
FRÄNDEGÅRD, BENGT-OLOF, Ingenjör, Vänersborg	1927	67
FRÄNDEGÅRD, PER ARNE, Förste rektor, Töreboda	1920	67
FRÄNDEGÅRD, SVEN AXEL, Byrådirektör, Jönköping	1922	67
**FRÖBERG, GÖSTA, Apotekare, Vänersborg <i>innehavare av gillets medalj (1974)</i>	1896	24
*FURBO, SIXTEN, Avsynare, Vänersborg	1917	56
FÄLLING, HARRY, Televerksarbetare, Vänersborg	1939	71
*GADDE, NILS OLOF, Sporthandlare, Vänersborg	1915	34
*GALLE, KJELL, Möbelhandlare, Vänersborg	1911	51
GALLE, NILS, Köpman, Vänersborg	1918	67
GEDELL, RAGNAR, Rektor, Vänersborg	1917	80
*GEMVIK, OLOF, Direktör, Täby	1917	46
GILLBERG, GÖSTA, Köpman, Trollhättan	1918	66
GILLBERG, ROLF, Köpman, Vänersborg	1939	77
*GILLBERG, ÅKE, Förste expeditionsvakt, Vänersborg	1920	55
GRANAT, STELLAN, Antikvarie, Uddevalla	1948	77
GRANQVIST, ÅKE, Försäljare, Vänersborg	1939	67
GRÖNBERG, MATIAS, Civilingenjör, Bromma	1932	60
*GULLBRANTZ, SVEN, Murare, Vänersborg	1913	44
GULZ, LENNART, Fil.mag., Vänersborg	1939	54
**GULZ, THORSTEN, fd. Driftchef, Vänersborg <i>innehavare av gillet medalj (1967)</i>	1905	28
GULZ, TORBJÖRN, Studerande, Vänersborg	1965	82
*GUSTAFSSON, EDVARD, Stadsarkitekt, Ängelholm	1923	46
GUSTAFSSON, KENT, Mättningsbiträde, Vänersborg	1944	71
GUSTAFSSON, PAUL, Verkstadsägare, Vänersborg	1935	66
*GUSTAFSSON, SUNE, Bagaremästare, Vänersborg	1918	55
GUSTAVSSON, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1937	77
GYRULF, NILS, Direktör, Vänersborg	1919	82
GÖTHBERG, INGVAR, Servicerrådgivare, Vänersborg	1932	64
HAGBERG, BENGT, Källarmästare, Ed	1919	65
HAGBERG, CARL-GÖRAN, Konstnär, Ed	1922	(66)74

**HAGBORG, Arne, fd. Möbelhandlare, Vänersborg	1908	30
HAGBORG, GÖRAN, Revisor, Vänersborg <i>ständig medlem.</i>		
<i>Ersättare i styrelsen</i>	1941	53
*HAGBORG, TORSTEN, Tj.man, Trollhättan <i>ständig medlem</i>	1931	52
HAGLIND, STURE, Gymnastikdirektör, Skövde	1946	68
HAGSTEDT, SVEN-OLOF, Vänersborg	1941	82
*HALLBERG, NILS, Ingenjör, Göteborg	1912	55
HALLINGBERG, OLOF, Tandläkare, Vänersborg	1915	66
HALMA, LARS-OLOF, Vänersborg	1958	80
*HALLONQVIST, UNO, Köpman, Vänersborg	1925	45
HALLQVIST, ANDERS, Veterinärassistent, Vänersborg	1945	76
HALLQVIST, ARNE, Adjunkt, Vänersborg	1917	67
HALLQVIST, KARL-ERIK, Vagarbetare, Vänersborg	1934	76
HALLQVIST, STEFAN, Vänersborg	1968	82
*HALLQVIST, TAGE, Med.lic., Vänersborg	1926	45
*HANSSON, BRYNOLF, Avsynare, Vänersborg	1924	52
HANSSON, CHRISTER, Rest.chef, Arvika <i>ständig medlem</i>	1942	57
HANSSON, LEIF, Mäklare, Bandhagen	1929	79
HARLITZ, ALVAR, Ingenjör, Vänersborg	1908	66
HARLITZ, GUNNAR, Sjöing., Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1940	64
HARLITZ, LENNART, Ingenjör, Moheda	1943	64
HASSELHOLM, CURT, Typograf, Vänersborg	1929	82
HASELLIND, KAJ, Ingenjör, Vargön	1945	76
HEDBERG, FRANK, Vargön	1935	79
HEDÉN, LASSE, Ingenjör, Borås	1934	57
HEDQUIST, PER, Kansliskriv., Vänersborg	1943	76
HEDSTRÖM, ARVID, Elektriker, Vänersborg	1904	63
HEDSTRÖM, ERNST, f.Rektor, Vänersborg	1902	72
HEINULF, CONNY, Vänersborg	1962	80
HELLMAN, ANDERS, Vänersborg	1955	73
**HELLMAN, EINAR, Glasmästare, Vänersborg	1906	29
HELLSTRÖM, ARNE, Köpman, Vänersborg	1930	64
HELLSTRÖM, HÅKAN, Studerande, Göteborg	1956	75
HENRIKSSON, LARS ERIK, Vänersborg	1957	81
HERRMANN, GERHART, Tandtekniker, Lysekil	1931	82
HERTZ, ARNE, Ingenjör, Trollhättan	1939	79
HESSLER, TORSTEN, Sjukskötare, Vänersborg	1929	82
HJELM, BERTIL, Maskinist, Vänersborg	1910	65
HJELM, HELGE, Teckningslärare, Vänersborg	1908	60
HJELM, STIG, Reprofotograf, Vänersborg	1927	76
HOLM, LARS-ERIK, Vägtekniker, Vargön	1944	82
HOLMQVIST, EVERT, Vänersborg	1937	83
HORSTER, KNUT, Verkmästare, Vänersborg	1920	75
HURTIG, BENGT MAGNUS, Studerande, Vänersborg	1953	66
*HURTIG, ERNST-MAGNUS, Elektriker, Vänersborg	1923	53

HYGREN, ESKIL, Driftsingenjör, Vänersborg	1918	78
HÄGNEFORS, ERNST, Överstelöjtnant, Uddevalla	1921	77
HÖGBERG, PER, Direktör, Uddevalla	1922	64
HÖGBERG, STIG, Ingenjör, Onsala	1944	77
HÖGBERG, THURE, Kyrkovaktmästare, Vänersborg	1907	71
HÖGZELL, LENNART, Företagsekonom, Nynäshamn	1934	61
IDEBERG, BERTIL, Platschef, Vänersborg	1941	74
*IDEBERG, GUNNAR, Aukt. revisor, Karlstad	1932	53
IDEBERG, TORE, Tandläkare, Vänersborg	1901	65
JACOBSSON, ARNE, Personalkonsulent, Trollhättan	1920	70
JACOBSSON, GERT, Mättningsförman, Vänersborg	1939	70
JACOBSSON, MIKAEL, Vänersborg	1966	76
*JACOBSSON, NILS, Verkmästare, Vänersborg	1908	57
JACOBSSON, ROLF, Redovisningskonsult, Vänersborg	1936	59
*JANSON, BENGT, Gruppchef, Göteborg	1920	50
JANSON, LARS, Gymnastikdirektör, Falkenberg	1938	66
**JANSON, OLOV, Kamrer, Vargön, <i>Inneh. av gillets medalj</i> (1975) <i>Gillets hedersledamot</i>	1909	30
JANSSON, BERTIL, Vaktmästare, Vänersborg	1915	83
JANSSON, SIGBERT, Ingenjör, Spånga	1921	77
*JANSSON, SVEN, Vaktmästare, Vänersborg	1926	58
JARHED, GUNNAR, Banktjänsteman, Vargön	1947	78
**JENNISCHE, BENGT, Överläkare, Vänersborg	1913	30
JENNISCHE, MATS, Agronom, Falun <i>ständig medlem</i>	1941	64
JENNISCHE, PER, Fil.dr. Uppsala, <i>ständig medlem</i>	1943	64
JENNISCHE, ÅKE, Socionom, Julita, <i>ständig medlem</i>	1947	64
JOACHIMSSON, ERLING, Civilingenjör, Göteborg	1950	77
JOACHIMSSON, SVEN, fd. Överläkare, Vänersborg	1911	78
JOELSSON, LARS, Civilingenjör, Bromma, <i>ständig medlem</i>	1954	76
JOELSSON, RUNE, Driftverkm., Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1927	76
JOHANSSON, ALLAN, Bagaremästare, Vänersborg	1914	68
JOHANSSON, ANDERS, Vänersborg	1970	82
JOHANSSON, ARNE, Förrådsarbetare, Vänersborg	1907	59
JOHANSSON, BERNT, Uddevalla	1932	77
JOHANSSON, BERTH, Typograf, Vänersborg	1934	82
JOHANSSON, BO, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1959	76
JOHANSSON, CASPER, Vänersborg	1976	76
JOHANSSON, EVERT, Transportledare, Vänersborg	1920	60
JOHANSSON, GERHARD, Studerande, Vänersborg	1970	80
JOHANSSON, GUNNAR, Konditor, Vänersborg	1933	66
JOHANSSON, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1946	66
*JOHANSSON, GUSTAV, Boktryckare, Vänersborg	1905	53
JOHANSSON, GÖSTA, Kamrer, Vänersborg	1935	83
*JOHANSSON, HARRY, Modellör, Kumla	1910	54
JOHANSSON, HARRY, Modellör, Vänersborg	1907	60

JOHANSSON, HELMER, Kommunalarbetare, Vänersborg	1925	82
JOHANSSON, HENRY, Bagare, Vänersborg	1921	73
*JOHANSSON, HUGO, Inspektör, Bromma	1908	44
JOHANSSON, INGEMAR, Konditor, Vänersborg	1928	65
*JOHANSSON, INGVAR, Byggnadssnickare, Vänersborg	1918	55
JOHANSSON, JAN, Åkeriägare, Vänersborg	1937	76
*JOHANSSON, JOHN, Åkeriägare, Vänersborg	1910	55
JOHANSSON, JOHN ERIK, Kommunalarbetare, Vänersborg	1923	66
JOHANSSON, KARL-ERIK, Representant, Göteborg	1914	69
*JOHANSSON, KARL-ERIK, Typograf, Vänersborg	1927	53
*JOHANSSON, KJELL, Sjukvårdare, Vänersborg	1910	42
JOHANSSON, LARS GUNNAR, Vänersborg	1957	80
JOHANSSON, LEIF, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1962	76
JOHANSSON, LENNART, Byrådirektör, Vargön	1942	82
JOHANSSON, LENNART, Grävmaskinist, Vänersborg	1942	79
JOHANSSON, LENNART, Vänersborg	1952	80
JOHANSSON, MARTIN, Studerande, Vänersborg	1963	76
JOHANSSON, OLOF, Instrumenttekniker, Vänersborg	1935	59
JOHANSSON, PONTUS, Vänersborg	1973	76
JOHANSSON, RICKARD, Studerande, Vänersborg	1966	80
*JOHANSSON, ROLAND, Byggnadssnickare, Vänersborg	1905	53
JOHANSSON, ROLF, Försäljningschef, Vänersborg	1930	65
JOHANSSON, RUNE, Reservdelsman, Vänersborg	1944	76
*JOHANSSON, STEN, fd. Motorförförman, Vänersborg	1902	55
JOHANSSON, STIG, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1934	79
*JOHANSSON, STURE, Redaktör, Farsta	1923	57
JOHANSSON, SVEN, Telearbetare, Vänersborg	1937	59
JOHANSSON, TAGE INGVAR, Ingenjör, Älvsered	1932	67
JOHANSSON, THOMAS, Reservdelsman, Vänersborg	1957	76
JOHNSSON, FRANK, Ämneslärare, Vänersborg	1939	75
JONASSON, EVERT, Aukt. revisor, Göteborg	1917	78
JONSON, GUNNAR, O., Göteborg	1931	82
*JONSSON, BENGT R., Professor, Solna	1930	54
*JONSSON, ERIK, Vänersborg	1920	46
*JONSSON, HELGE, Vänersborg	1912	45
JONSSON, HENRY, Förste poliskonstapel, Vänersborg	1914	66
JONSSON, LARS, Vänersborg	1960	63
*JONSSON, OLOF, Köpman, Vänersborg	1923	45
*JONSSON, SVEN, Vänersborg	1956	63
JONSSON, TAGE, 1:e Postiljon, Vänersborg	1918	80
JOSEFSSON, GEORG, Möbelsnickare, Uddevalla	1916	82
JOSEFSSON, GUNNAR, Tjänsteman, Vänersborg	1931	65
JOSEFSSON, HELGE, Vänersborg	1909	59
JOSEFSSON, LENNART, Kontorist, Vänersborg	1948	75
JOSEFSSON, SVEN, Kamrer, Eslöv	1933	65

JÄTBY, RUNE, Skorstensfejaremästare, Vänersborg	1931	76
JÄRPLER, LENNART, Vänersborg	1947	83
JÖNSSON, GUSTAF, Distr.chef, Vänersborg	1922	83
KANNESTEN, RUNE, Länsråd, Vänersborg	1919	82
KARLSSON, ARNE, Vårdare, Vänersborg	1929	75
KARLSSON, BERNY, Yrkeslärare, V.Frölunda	1941	80
*KARLSSON, BERTIL, Elinstallatör, Hägersten	1910	58
*CARLSSON, BERTIL, Metallarbetare, Vänersborg	1914	54
CARLSSON, BERTIL, Annonnskons, Vänersborg <i>ständig medlem</i> ..	1944	47
**CARLSSON, ELOF, fd. Direktör, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1904	30
CARLSSON, ERIC, Förrådsarbetare, Vänersborg	1915	75
KARLSON, HADAR, Komm.råd, Vänersborg <i>innehavare av gilletts medalj (1980)</i>	1913	67
CARLSSON, HERBERT, Konstnär, Åre	1912	75
*KARLSSON, HILDING, Bagare, Vänersborg	1911	51
CARLSSON, INGVAR, Översöktare, Vänersborg	1924	69
**CARLSSON, CARL, ANDERS, fd. Disp., Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1897	32
**CARLSSON, CARL-GUSTAF, Fabrikör, Vänersborg	1909	30
CARLSSON, CARL-OTTO, Instruktör, Vänersborg	1917	66
CARLSSON, CARL-OTTO, Spedit., Älvängen <i>ständig medlem</i>	1939	47
CARLSSON, KENTH, Ingenjör, Vänersborg	1952	60
KARLSSON, KJELL-ANDERS, Typograf, Vänersborg	1958	82
*KARLSSON, CLAES, fd. Köpman, Vänersborg	1908	55
KARLSSON, LARS OLOF, Posttjänsteman, Trollhättan	1957	76
CARLSSON, LENNART, Pers.ass., Mölndal <i>ständig medlem</i>	1946	47
*CARLSSON, NILS-ERIK, Sjöingenjör, Lindsfield NSW	1919	54
KARLSSON, STIG, Filialföreståndare, Smögen	1936	77
CARLSSON, UNO, Åkeriägare, Vänersborg	1926	67
CARLSSON, ÅKE, Vaktmästare, Vänersborg	1914	58
CARLSTRÖM, ERIK, Representant, Hammarö	1913	63
KEMPE, BO, Laboratoriassistent, Vänersborg	1948	75
KIHLSTRÖM, LARS GÖRAN, Banktjänsteman, Frändefors	1936	65
KIHLSTRÖM, PER, Köpman, Åkarp	1928	76
KJELLSSON, DAN, Verkmästare, Vänersborg	1941	74
KJELLSSON, UNO, Direktör, Vänersborg	1944	74
*CLAESSION, CARL-ERIC, Köpman, Vänersborg	1916	55
KNUTSSON, LEIF, Personaltjänsteman, Arvika	1934	64
*KORÉN, GÖSTA, Kamrer, Vänersborg	1908	53
CORNELIUSSON, HJALMAR, Ingenjör, Bengtsfors	1898	60
KORSE, YNGVE, Ingenjör, Vänersborg	1913	74
**CHRISTENSSON, CARL-OTTO, Inköpschef, V:a Frölunda	1912	33
KÄRVLING, ARNE, Redaktör, Vänersborg	1926	82
LAGERKVIST, KJELL, Musikdirektör, Vänersborg	1930	77
LANEVALL, OLOF, Försäljningschef, Bålsta,	1921	63

LARSSON, ALF, Montör, Brämhult	1939	77
LARSSON, ANDERS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1963	63
LARSSON, BERTIL, Kock, Uddevalla	1945	80
LARSSON, BERTIL, Sjöman, Vänersborg	1942	81
LARSSON, FRANK, Sjukvårdare, Vänersborg	1910	64
*LARSSON, GÖSTA, Civilingenjör, Lyckeby <i>ständig medlem</i>	1936	55
LARSSON, GÖTE, Posttjänsteman, Göteborg	1944	66
*LARSSON, HARRY, Bilmekaniker, Vänersborg	1913	54
LARSSON, HENRY, Rektor, Vänersborg	1907	76
LARSSON, HERBERT, Riksdagsman, Vänersborg	1909	66
LARSSON, JOHAN, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1966	66
LARSSON, LARS, Kamrer, Hisings-Backa	1943	68
LARSSON, LARS, Elektriker, Trollhättan	1914	74
LARSSON, LEIF, Vänersborg	1934	80
*LARSSON, ROLF, Underinspek., Skärholmen <i>ständig medlem</i>	1924	56
*LARSSON, STIG, Direktör, Vänersborg, <i>Gilleskrivare</i>	1935	57
LARSSON, SVEN, Butiksbiträde, Vänersborg	1929	70
LARSSON, SVEN, Mejerist, Vänersborg	1914	75
*LARSSON, TORSTEN, Bruktjänsteman, Vänersborg	1911	54
LARSSON, YNGVE, Montör, Vänersborg	1927	77
LARSSON, ÅKE, Svarvare, Vänersborg	1944	77
LAURELL, BO, Lagerchef, Kode	1935	79
*LAURELL, JOHNNY, Tidskrivare, Vänersborg	1908	46
LIND, HÅKAN, Jur.kand., Frändefors	1948	54
LIND, LARS, Civilingenjör, Floda	1944	50
*LINDH, LENNART, Posttjänsteman, Vänersborg	1930	57
*LIND, OLOV, Civilingenjör, Kristianstad	1920	45
*LIND, SVEN, fd. Disponent, Vänersborg <i>Innehavare av gillet's medalj (1976) 1:e ålderman</i>	1913	40
LINDBERG, ANDERS, Adjunkt, Vänersborg	1938	66
LINDBERG, BENGT ARNE, Verkstadsarbetare, Vargön	1949	66
LINDBERG, BERTIL, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1918	62
*LINDBERG, GEORG, fd. Organisationschef, Malmö	1899	47
LINDBERG, INGE, Expeditionsförman, Vänersborg	1921	60
LINDBERG, CARL-AXEL, Ingenjör, Onsala	1944	65
LINDÉN, LARS, Civiling., Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1954	75
LINDÉN, ROLF, Ingenjör, Skärholmen <i>ständig medlem</i>	1927	62
*LINDGREN, FOLKE, Fabrikör, Vänersborg	1914	54
*LINDGREN, GÖSTA, fd. Byggnadssnickare, Örebro	1903	55
LINDGREN, KARL ENAR, Försäljningschef, Vänersborg	1921	65
LINDGREN, SIXTEN, Disponent, Vänersborg	1914	77
LINDHÉ, RUNE, Representant, Vänersborg	1923	77
LINDQVIST, ARNE, Filare, Vänersborg	1921	(57)74
LINDQVIST, ARNE, Tjänsteman, Vänersborg	1932	76
*LINDQVIST, HÅKAN, Kyrkoherde, Kungälv	1914	37

*LINDQVIST, ROLF, Länsråd, Östra Emtervik	1911	35
**LINDSTRÖM, ALLAN, Lektor, Lerum	1908	30
LINDSTRÖM, LENNART, Rektor, Sandviken	1918	63
*LINNARSSON, NILS, Posttjänsteman, Hisingsbacka	1912	55
LISS, PER ARNE, Vänersborg	1940	67
LISTAD, KENT ROGER, Köpman, Vänersborg	1949	75
LJUNGSTRÖMER, KNUT, Glasmästare, Vänersborg	1919	81
*LUDWIGSSON, EVERT, Verkst.-föreståndare, Vänersborg	1913	55
LUNDBLAD, LARS, Leg.läkare, Stockholm	1947	79
**LUNDBLAD, OLOF, Jaktvårdskonsulent, Vänersborg	1907	28
LUNDBORG, BO, Operasångare, Handen	1932	66
LUNDBORG, ERIC, Studerande, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1957	66
*LUNDBORG, EVERT, Köpm. Vänersborg <i>bisittare i styrelsen</i> <i>Gillevård</i>	1921	42
LUNDBORG, HÅKAN, Vänersborg	1956	73
LUNDBORG, JAN, Vänersborg	1952	73
*LUNDBORG, STEN, Köpman, Vänersborg	1925	42
LUNDBÄCK, BENGT, Dialystekniker, Brålanda	1941	67
LUNDBÄCK, JONAS, Brålanda	1975	80
*LUNDGREN, ARVID, Sektionschef, Enskede	1912	49
*LUNDGREN, SUNE, Rektor, Villach Österrike	1913	53
LUNDIN, GUNNAR, Direktör, Vänersborg	1907	69
*LUNDIN, GUNNAR, Köpman, Vänersborg	1921	52
*LUNDIN, IVAR, Avsynare, Vänersborg	1919	52
LUNDIN, JAN, Vänersborg	1936	69
*LUNDIN, OTTO, Frisörmästare, Åmål	1901	39
LUNDIN, PER, Affärsbiträde, Vänersborg	1953	55
LUNDVIK MAGNUSSON, ULF, Tandläkare, Källby	1926	64
LÅNG, BÖRJE, Socialassistent, Vänersborg	1933	76
LÅNG, KENT, Bankkamrer, Vargön	1940	80
LÖF, MARTIN, Vänersborg	1964	80
LÖF, STEFAN, Vänersborg	1959	80
MADSÉN, PER, Dövlärare, Vänersborg	1908	75
*MAGNUSSON, ARNE, Direktör, Göteborg	1913	49
MAGNUSSON, DICK, Vänersborg	1943	72
*MAGNUSSON, GUNNAR, Ingenjör, Täby	1914	58
MAGNUSSON, CARL-AXEL, Statistikchef, Jönköping	1937	65
MAGNUSSON, NILS, Folkskollärare, Ljungskile	1940	65
MAGNUSSON, OTTO, Kapten, Enskede	1910	60
MALCOLM, KARL-ERIK, Redaktör, Vänersborg	1928	80
MARKLUND, BERTIL, Överläkare, Vänersborg	1945	80
MELIN, GEORG, Försäljningschef, Vänersborg	1922	70
MELLQVIST, GÖSTA, Åkeriägare, Vänersborg	1927	81
*MILLING, TAGE, Försäljningschef, Lingham	1931	58
*MILLING, THORE, Flygtekniker, Vänersborg	1924	52

MJÖRNESTÅL, GÖTE, Vaktkonstapel, Vänersborg	1914	68
*MOBERG, ERIK, Köpman, Vänersborg	1919	55
MOLLBERG, PER-OLOF, Kommunalarbetare, Vänersborg	1919	77
*MOLLBERG, RUNE, Annonsskonsulent, Vänersborg	1925	54
MOLNIT, PER, Arkitekt, Vänersborg	1919	75
MOSSBERG, ERIK, F.länshälsövärdskonsulent, Vänersborg	1915	82
MÅNGBERG, CARL ERIK, Underinspektör, Hallsberg	1923	66
NAGLUM, GUNNAR, Socionom, Paris	1912	60
*NIKLASSON, MATS, Kriminalinspektör, Vänersborg	1925	56
NILSSON, BO, Bankkamrer, Hisingsbacka	1944	83
*NILSSON, GUSTAV, Lantbrukare, Vänersborg	1924	50
NILSSON, HOLGER, Hantv.förest. Vänersborg	1913	83
NILSSON, CARL-ERIC, Droskägare, Vänersborg	1920	66
NILSSON, LARS, Löjtnant, Uddevalla	1957	74
NILSSON, PER-AXEL, Överskötare, Vänersborg	1923	78
NILSSON, PER GUNNAR fd. Linjemästare, Värnamo	1904	66
NILSSON, PER GÖSTA, Bokbindaremästare, Värnamo	1925	80
*NILSSON, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1908	41
*NILSSON, SUNE, Brunnsbörare, Vänersborg	1923	58
NISSEN, HARALD, fd. Lektor, Vänersborg	1910	66
NISSEN, PETER, Antikvarie, Vänersborg	1947	81
NORDFELDT, JAN ERIK, Ingenjör, Märsta	1949	50
*NORDFELDT, JOHN, Ingenjör, Falun	1921	43
*NORDGREN, ALLER, Typograf, Vänersborg	1909	53
NORDGREN, KENT ALLER, Ingenjör, Vänersborg	1937	81
NORDQVIST, YNGVE, Direktör, Vänersborg	1930	77
NYLÉN, ALGOT, Civilingenjör, Vänersborg	1901	66
*NYSTRÖM, KARL FREDRIK, Ingenjör, Vänersborg	1928	58
ODELIUS, ERIK, Snickare, Vänersborg	1934	79
ODELIUS, SVEN ERIK, Vänersborg	1957	79
OHLSSON, KJELL ERIK, Kamrer, Uddevalla	1918	79
OHLSSON, TAGE, Tegelmästare, Hallsberg	1913	79
OLSSON, ALLER, Sjukvårdare, Vänersborg	1909	67
OLSSON, BERTIL, Vaktmästare, Vänersborg	1921	60
OLSSON, EINAR, Kassör, Vänersborg	1900	(42)74
*OLSSON, FOLKE, Tekniker, Vänersborg	1929	48
OLSSON, GUSTAF, Teckn.lärare, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1918	72
OLSSON, JAN, Inredningssnickare, Vänersborg	1955	72
OLSSON, JAN-OLOF, Vänersborg	1948	82
OLSSON, KARL-GUSTAF, Järnvägstjänsteman, Vänersborg	1912	60
OLSSON, LARS, Rörmontör, Vänersborg	1935	75
OLSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1928	78
OLSSON, ROLF, Företagsekonom, Vänersborg	1949	72
OLSSON, STIG, Väktare, Vänersborg	1930	79
*OLSSON, TORVALD, Major, Uddevalla	1915	55

OLSSON, ÅKE, Köpman, Vänersborg	1945	83
OLZON, AXEL, Överläkare, Vänersborg	1919	74
PALM, STIG-LENNART, Ingenjör, Linköping	1930	82
PALMSTRÖM, ALLAN, Lärare, V:a Frölunda <i>ständig medlem</i> ...	1933	76
*PALMSTRÖM, HERBERT, Cementgjutare, Vänersborg	1902	53
*PALMSTRÖM, NILS, Fabrikör, Vänersborg <i>innehavare av gilletts medalj (1980)</i>	1910	52
PALMSTRÖM, UNO, Journalist, Stockholm <i>ständig medlem</i>	1947	76
PATRIKSSON, JÖRGEN, Fabrikör, V:a Frölunda	1942	76
PATRIKSSON, RUNE, Köpman, Vänersborg	1937	65
*PAULSSON, ELMER, Musiklärare, Vänersborg	1909	54
PERSSON, KAJ, Lagerchef, Vänersborg	1923	76
PERSSON, SVEN-OLOF, Instruktör, Vänersborg	1925	77
PERSSON, THORE, l:e byråsekr. Vänersborg	1919	70
*PETERSON, ARNE, Reparatör, Vänersborg	1917	57
PETERSON, EDGAR, Vänersborg	1919	80
PETERSON, CHRISTER, Kommunalarbetare, Vargön	1943	71
PETERSSON, OLOF, Montör, Vänersborg	1923	77
PETERSON, SVEN GUNNAR, Polisman, Vänersborg	1925	81
*PETTERSSON, KARL, Poliskommissarie, Lidköping	1902	55
PETTERSSON, OSCAR, Ingenjör, Billdal	1914	59
*POUCETTE, CARL ERIC, Godsägare, Vinninga	1914	51
*POUNCETTE, ERIC, Kassör, Örebro	1904	52
*PÅRUD, NILS, Universitetslektor, Umeå <i>ständig medlem innehavare av gilletts medalj (1980)</i>	1923	52
*PÅRUD, PAUL, fd. Fångvårdstjänsteman, Vänersborg	1896	54
RAHM, GUNNAR, Apotekare, Askim	1929	66
*RAHM, HARRY, Överskötare, Vänersborg	1914	55
RAMNEMYR, BJÖRN, Mätningstekniker, Vänersborg	1943	72
*RANER, LENNART, Köpman, Uddevalla	1919	53
RANER, STEN ERIK, Leg.läkare, Göteborg	1947	69
RAPP, HÅKON, Köpman, Vänersborg	1933	60
*RHAPP, NILS, Frisörmästare, Vänersborg	1913	51
REHMAN, OLOF, Advokat, Östersund	1944	73
REHMAN, TOR, Häradsarkivare, Vänersborg	1905	66
REINHOLDSSON, PETER, LENNART, Studerande, Vänersborg ..	1967	82
*ROSÉN, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg	1923	55
ROSENGREN, KARL-ERIC, Ingenjör, Vänersborg	1938	71
**ROSLIN, HENRY, Köpman, Trollhättan	1906	31
ROSLIN, LENNART, Ingenjör, Trollhättan	1945	79
ROSLIND, LARS-GÖRAN, Opt, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1946	58
ROSLIND, SVEN-GUNNAR, Opt, Mellerud, <i>ständig medlem</i>	1940	58
RUDBERG, STIG, Professor, Lund	1920	76
RUDBERG, GUNNAR, Konstnär, Vänersborg	1916	79
*RUTGERSSON, CHARLES, fd. Förmän, Vänersborg	1903	43

*RYDING, ÅKE, Målaremästare, Vänersborg	1920	53
SAHLIN, PER-ANDERS, Fil.kand., Enskede	1945	50
*SAHLIN, STEN, fd. Direktör, Vänersborg <i>Andre ålderman,</i> <i>innehavare av gillels medalj (1975)</i>	1913	36
SALONEN, LARS, Tandläkare, Vänersborg	1948	81
SAND, NILS, OLOF, Köpman, Vänersborg	1933	76
*SANDBERG, NILS, Biblioteksråd, Göteborg	1911	34
SANDELMARK, EINAR, Avdelningschef, Vargön	1910	78
SANDSTEDT, GUSTAV ADOLF, Kyrkoherde, Vänersborg	1909	62
SANDSTRÖM, LENNART, Advokat, Vänersborg	1923	81
SCHELIN, HERBERT, Ingenjör, Uddevalla	1907	75
SCHÖNDELL, BENGT, Produktionschef, Uddevalla	1923	77
SIGURDSSON, SVEN, Skadeinspektör, Hisingsbacka	1925	82
SILJEVALL, FOLKE, Försäljare, Trollhättan	1925	74
SILJEVALL, VALDO, Ingenjör, Lilla Edet	1924	74
SJÖÖ, CARL-GÖRAN, Snickare, Grästorp	1957	76
SJÖÖ, LEIF, Ingenjör, Göteborg	1932	76
SJÖÖ, STIG, Ingenjör, Göteborg	1918	69
SJÖBERG, LEIF, Göteborg	1922	79
*SJÖLING, LARS-GÖSTA, Köpman, Vänersborg	1926	52
*SJÖSTAD, OLOF, Elektriker, Vänersborg	1933	52
SJÖSTAD, LEIF, Elektriker, Vänersborg	1958	81
SJÖSTAD, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1956	81
SJÖSTRAND, CHRISTER, Civilingenjör, Hisings Backa	1943	79
*SJÖSTRAND, ERNST, Sjukvårdare, Vänersborg	1917	58
SJÖSTRÖM, BENGT-OLOF, Köpman, Vänersborg	1922	65
SJÖSTRÖM, JAN, Köpman, Vänersborg	1930	77
SKOOGH, FRANK, Hälsingborg	1926	80
SKOOGH, GUNNAR, Byggmästare, Vänersborg	1937	69
*SKOOGH, LARS-OLOF, Trafikmästare, Vänersborg	1925	58
SKOGLUND, ANDERS, Trollhättan	1953	83
SKOGLUND, FOLKE, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1915	69
SKÖLDEBORG, KARL-AXEL, Billackerare, Vänersborg	1927	62
SMITH, BJÖRN, Överläkare, Vänersborg	1932	83
*SOHLBERG, ALLAN, Köpman, Vänersborg	1918	50
SPETZ, PER-GÖRAN, Verkmästare, Vänersborg	1925	70
STENBERG, ARNE, Vänersborg	1933	82
STENBERG, RAGNAR, Försäljare, Vänersborg	1916	67
STENSTRÖM, BERNT, Direktör, Falkenberg	1908	71
STENSTRÖM, GÖRAN, Pol.mag., Göteborg	1939	74
**STENSTRÖM, LARS, 1:ste Länsassistent, Vänersborg	1905	30
STENSTRÖM, ROLF, TV-tekniker, Vänersborg	1937	76
*STERNER, NILS, Direktör, Farm.lic., Malmö	1922	41
*STERNER, SVEN-AXEL, Länsassistent, Vänersborg	1923	47
STJERNDAHL, HARALD, Agronom, Vänersborg	1915	81

STRAND, ROLAND, Trollhättan	1908	77
STRANDBERG, BERTIL, Köpman, Uddevalla	1921	75
STRANDBERG, CARL-ERIC, Distriktschef, Vänersborg	1931	75
STRÖM, PER, Kommunalförb., Motala	1920	76
STRÖM, RAGNAR, Civilingenjör, Rönninge	1939	82
STRÖM, SÖREN, Redaktör, Vänersborg	1934	67
STÅLHEIM, IVAN, Representant, Vänersborg	1927	83
STÅLHEIM, RUNE, Direktör, Trollhättan	1925	80
SUNDELIUS, BJÖRN, Mellerud	1940	82
SUNDELIUS, CLAS, Ingenjör, Vänersborg	1936	75
SUNNERDAHL, SVEN-OLOF, Reparatör, Vänersborg	1938	79
*SUNNERDAHL, VILGOT, 1:ste Mätare, Vänersborg	1908	51
*SWAHN, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1909	55
SVANBERG, KONRAD, Assistent, Vänersborg	1923	72
SVANBERG, PER OLOF, Målarbästare, Vänersborg	1937	79
SWARÉN, BENGT, Kontraktsprost, Vänersborg	1904	73
SWARÉN, STEN, f.d. Landstingsdirektör, Vänersborg	1906	70
*SVENSSON, ALF, Direktör, Nyköping	1923	48
SVENSSON, ANDERS, Doktor, Linköping	1944	79
*SVENSSON, ARNE, Elektriker, Vänersborg	1916	43
SVENSSON, BENGT, Representant, Vänersborg	1932	64
*SVENSSON, GÖSTA, Överingenjör, Vänersborg	1912	42
SVENSSON, JOHAN, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1975	76
*SVENSSON, LARS, Dövlärare, Vänersborg	1910	36
SVENSSON, LARS, Civilingenjör, Lund	1950	76
SVENSSON, LARS-GUNNAR, Vänersborg	1952	80
SVENSSON, LENNART, Vänersborg	1952	80
SVENSSON, OLLE, Vänersborg	1920	80
SVENSSON, PER, Fritidsledare Vänersborg	1953	63
SVENSSON, PETER, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1972	72
*SVÄRD, TAGE, Helsingborg	1910	35
*SVÄRD, YNGVE, Eldare, Skärhamn	1916	42
**von SYDOW, DANIEL, Överstelöjtnant, Täby	1909	30
SÖDERQVIST, BO, Vänersborg	1937	80
SÖDERBOM, LARS-ÅKE, Målare, Vänersborg	1954	81
*SÖDERSTRÖM, BERTIL, Fastighetsförvaltare, Vänersborg	1902	49
SÖDERSTRÖM, PER ARNE, Kamrer, Vänersborg	1933	66
SÖLVELING, INGOLF, Skogsmästare, Vänersborg	1922	82
*TAUBE, EDVARD, Greve, Länsombudsman, Ljungsby	1916	46
*TAUBE, FREDRIK, Greve, Kommendör, Lidingö <i>ständig medlem</i>	1909	35
TENG, AXEL, Sjukvårdare, Vänersborg	1912	61
TENGBERG, GUNNAR, Vänersborg	1944	69
THEODORSSON, MELKER, Ingenjör, Karlstad	1909	(30)54
THERNQUIST, KJELL, Revisor, Vänersborg <i>Kassafogde,</i> <i>Krönikör</i>	1939	50

**THERNQUIST, OLE, fd. Handelsträdg.mäst., Vänersborg.		
<i>Innehavare av gilletts medalj (1976)</i>	1911	30
*THUNBERG, GUNNAR, Föreståndare, Vänersborg	1922	55
THUNBERG, SVEN, Kommunalarbetare, Vänersborg	1935	79
*THUNBLAD, ARNE, Vaktmästare, Vänersborg	1915	55
*TIBBLIN, ARNE, Posttjänsteman, Vänersborg	1925	51
TIBBLIN, BERT, Reklamtecknare, Bohus	1930	61
TIBBLIN, LENNART, Arbetsledare, Alingsås	1935	61
TIBBLIN, RONNY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1954	76
*TIDSTRAND, ERIK, Murare, Vänersborg	1907	53
TIDSTRAND, HARRY, Bankkamrer, Vänersborg	1909	69
TIDSTRAND, LENNART, Kamrer, Alingsås	1936	76
TILLBJÖRN, HARRY, Disponent, Vänersborg	1915	59
THORNELL, NILS, Bankdirektör, Vänersborg	1924	80
THUFVESSON, ALLAN, Servicechef, Vänersborg	1922	83
TORNBERG, LARS, Representant, Vänersborg	1934	75
TORNBERG, PETER, Vänersborg	1973	75
*TRÅDEGÅRD, JAN-ERIC, Blomsterdekoratör, Vänersborg	1937	52
TUFVESSON, ANDERS, Stud. Vänersborg	1963	82
**TULLBERG, INGE, Avd.chef, Bromma <i>ständig medlem</i>	1905	18
**TUNQVIST, TORSTEN, Lektor, Bromma	1907	29
TURTELL, LARS, Byggnadsingenjör, Vänersborg	1942	80
UGGLA, ERIK T:SON, Kammarherre, Vänersborg	1906	70
ULVEGÅRDE, DAG, Pol.mag., Kullavik	1941	69
ULLGREN, SIXTEN, Konstruktionschef, Göteborg	1919	75
WADELL, LEIF, Köpman, Göteborg	1940	83
WADMAN, DAG, Banktjänsteman, Vänersborg	1949	80
WADMAN, INGWAR, 1:e Byråsekreterare, Vänersborg	1920	69
*WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, Vänersborg <i>bisittare i styrelsen, Årsskriftsredaktör</i>	1932	51
WAHLIN, JACOB, Vänersborg	1960	71
WALLIN, ROLAND, Målare, Vänersborg	1930	82
WASSÉN, LENNART, Ekonom, Halmstad	1933	75
WASSENIUS, SVEN, Tandläkare, Vänersborg	1927	77
*WEDEFORS, GUNNAR, Civilingenjör, Göteborg	1904	53
WEDHAM, SVEN-ERIC, fd. Branchef, Vänersborg	1913	78
WEGRAEUS, BJÖRN, Stud. Vänersborg	1969	82
WEGRAEUS, ERIK, Länsantikvarie, Vänersborg	1940	83
WEGRAEUS, FREDRIK, Stud, Vänersborg	1965	82
*WEINSTOCK, ERLING, Direktör, Farsta	1916	42
WEISS, ANDERS, 1:e Byråsekreterare, Kvissleby	1940	66
WELANDER, GÖSTA, Departementsråd, Järfälla	1935	61
WELANDER, STEN, Kronofogde, Trollhättan	1939	61
WELÉN, LARS, Studerande, Vänersborg	1965	73
WELÉN, PER, Studerande, Vänersborg	1960	73

*WENNBERG, LARS, Bokhandlare, Vänersborg	1931	46
WENNBERG, LENNART, Centerlesslipare, Vänersborg	1951	75
WENNBERG, YNGVE, Telearbetare, Vänersborg	1934	79
VENNERHOLM, IVAR, F.lasarettsläkare, Vänersborg	1898	82
WENNHAGE, PER, Studerande, Vänersborg	1966	80
WENNHAGE, ÅKE, Revisor, Vänersborg	1923	80
*WERNER, ARNE, 1:e Hantverkare, Vänersborg	1912	58
WERNER, BENGT, Ingenjör, Vänersborg	1925	60
WERNER, BO, Vårdare, Vänersborg	1936	72
WERNER, LARS, Studerande, Vänersborg	1956	77
WERNER, SVEN, Civilingenjör, Göteborg	1952	77
*WERNER, TORSTEN, Uppsyningsman, Vargön	1908	54
*VESSBY, SIGVARD, Linjearbetare, Vänersborg	1917	52
WESTERBERG, BERTIL, Malmö	1917	76
WESTERBERG, BO, Ingenjör, Vänersborg	1940	76
WESTERBERG, LARS, Brandmästare, Vargön	1928	81
WESTERBERG, PER-OLOF, Chaufför, Vänersborg	1923	77
WESTERLUND, ARNE, Ämneslärare, Malmö	1932	75
*WESTERLUND, EINAR, 1:e Kronoassistent, Vänersborg	1913	46
*WESTERLUND, KARL-ERIK, 1:e Stabsredaktör, Vallentuna	1910	40
WESTERLUND, STIG, Produktionschef, Vänersborg	1915	77
*WESTERLUND, SVEN, Fögenderiktör, Södertälje	1912	38
WESTERLUND, ÅKE, Kamrer, Trollhättan	1950	80
*WESTHALL, BO, fd. Rådman, Vänersborg	1905	34
WESTHALL, HÅKAN, Kronofogde, Vänersborg	1938	74
WESTHALL, SVEN, Ingenjör, Vänersborg	1945	75
**WETTERLUNDH, SUNE, Verkst. direktör, Malmö	1904	28
*WIDQVIST, LARS-OLOF, Kontrant, Vänersborg	1919	58
WIKNER, ALFRED, New York	1899	66
WIKNER, KARL-WILHELM, Prakt. läkare, Åsbro	1903	59
WILHELMSSON, BERTIL, Radiomontör, Vällingby	1924	51
WULF, ANDERS, Fil.kand., Benglen, Schweiz	1943	63
WULF, ERIK, Civilekonom, Lerum	1950	63
WULF, KURT, Direktör, Vänersborg	1903	63
*WÄRNE, ORVAR, Kontorist, Trollhättan	1928	53
YBRING, ELOF, Täby	1916	83
ZETTERBERG, BO, Försäljare, Falun	1950	74
ZETTERBERG, KARL GUSTAV, Servicemontör, Vänersborg	1917	64
ZETTERBERG, SVEN OLOF, Vänersborg	1950	64
*ÅBERG, BERTIL, fd. Bruktjänsteman, Vargön	1900	55
*ÅBERG, FOLKE, Lagerchef, Vänersborg	1920	55
ÅBERG, GERT-OLOF, Byggnadssnickare, Vänersborg	1958	74
ÅBERG, GUNNAR, Assistent, Vänersborg	1930	75
ÅBERG, LARS GÖRAN, Försäkringstjänsteman, Karlstad	1943	76
ÅBERG, SVEN OLOF, Tjänsteman, Vänersborg	1923	61

ÅGREN, TORSTEN, Brukstjänsteman, Vänersborg	1903	69
*ÅKESSON, NILS-ERIK, Överstelöjtnant, Halmstad	1922	46
*ÅSTRÖM, HELGE, fd. Poliskommissarie, Vänersborg	1902	42
ÖSTERHOLM, LAGE, Ingenjör, Vänersborg	1933	72
ÖSTLING, HARRY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1920	74

Antal medlemmar: 786

* tilldelad 25-årsstecknet.

** tilldelad 50-årsstecknet.

För att underlätta arbetet med medlemsförteckningen ombedes gillebröderna att till Gillet anmäla ev. ändring av adress, titel, m.m. under adress

**Vänersborgs Söners Gille
Göran Hagborg, Södergatan 2,
46200 Vänersborg**

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 1983

Styrelse

LIND, SVEN, f.d. Disponent, *Förste Älderman*, 1980 (1966).
SAHLIN, STEN, f.d. Direktör, *Andre älderman*, 1973 (1962).
LARSSON, STIG, Direktör, *Gilleskrivare* 1974 (1974).
THERNQUIST, KJELL, Revisor, *Kassafogde, Krönikör* 1980 (1974).
LUNDBORG, EVERT, Köpman, *Bisittare* 1968. (1968) *Gillevård*
WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, *Årsskriftsredaktör* 1972 (1972)
BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamrer, *Bisittare*, 1980 (1980)
HAGBORG, GÖRAN, Revisor, *Ersättare*, 1980.
ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare, *Ersättare*, 1980.

Beredningsnämnd

GILLESKRIVAREN
LUNDBORG, EVERT, Köpman,
ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare.
HAGBORG, GÖRAN, Revisor.
SKOOGH, GUNNAR, Byggmästare.
AHLIN, GÖRAN, Ingenjör.
BERGER, GUNNAR, Ingenjör.

Årsskriftsnämnd

LIND, SVEN, f.d. Disponent.
SAHLIN, STEN, f.d. Direktör.
WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman.
THERNQUIST, OLE, fd. Handelsträdgårdsmästare.
LIND, HÅKAN, Jur.kand.

Räkenskapsgranskare

GILLBERG, ÅKE, Förste expeditionsvakt.
LIND, HÅKAN, Jur.kand.
ÖSTERHOLM, LAGE, *Ersättare*.

STIFTELSEN VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES ÅLDERDOMSHEM 1983

Stiftelsens styrelse överensstämmer med gillet, men styrelsemedlemmarna benämns här ordförande, v.ordförande, sekreterare o.s.v.

GILLETS ÅLDERMÄN

Stadskassören Ferdinand Hallberg	1905-1920,
Direktören Edwin Andersson	1921-1935,
fd. Färtläkaren Karl Gustaf Cedergren	1936-1941,
Borgmästaren Bertel Hallberg	1942-1953
Landskamreraren Gunnar Hjorth	1954-1964,
Länspolischefen Erik Sahlin	1964-1973
Kamreraren Olov Janson	1973-1979
f.d. Disponenten Sven Lind	1980-

Gilletts styrelse leddes till 1933 av en ordförande, detta år infördes beteckningen förste ålderman samtidigt som styrelsens övriga ledamöter fingo sina nuvarande titlar.

VÄNERSBORGS DÖTTRARS GILLE 1983

Styrelse

ARVIDSSON, CARIN, Fru, *Första åldermor*
ÖBERG, ALVA, Fru, *Andra åldermor*
SVANBERG, ANITA, Fru, *Första gilleskrivare*
MELLQVIST, MAJ-BRITT, Fru *Andra gilleskrivare*
STRÖM, GERDA, Fru *Kassafogde*
NORDGREN, ASTRID, Fru *Gillevärdinna*
ROSLIN, GUNHILD, Fru, *Gillevärdinna*
CARLSSON, BRITTA, Fru, *Gillevärdinna*
ROSLIND, BIRGIT, Fru *Gillevärdinna*
SUNDEFORS, INGA-LISA, Fru *Ersättare*
SVENSSON, EBBA, Fru *Ersättare*

Beredningsnämnd

HELLMAN, KARIN, Fru
LUNDIN, LEILA, Fru
CARLSSON, BRITA, Fru
BLOMGREN, INGRID, Fru
SVANBERG, ANITA, Fru
ÅBERG, ELLY, Fru *Ersättare*
ERICSSON, RUTH, Fru *Ersättare*

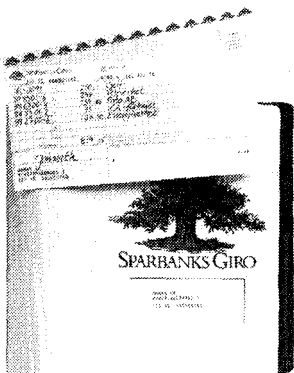
Arkivarie

MELLQVIST MAJ-BRITT, Fru

Siffergranskare

ANDERSSON, MARGIT, Fru
WESTERLUND, SIGRID, Fru
SKOOGH, BIRGIT, Fru *Ersättare*
FALK, OLGA, Fru *Ersättare*

278 medlemmar, varav 11 ständiga, 2 hedersledamöter

Du kan betala alla
räkningar hemma
med
SparbanksGiro

 Sparbanken
I VÄNERSBORG

Västgöta-Dals stadshypoteksförening
Box 136, 462 01 VÄNERSBORG
Tel. 0521/138 00

Vi lämnar bottenlån med bunden ränta — hypo-
tekslån — till nybyggda bostadshus eller äldre fas-
tigheter som ombyggs med statliga lån.

Philips 26 CS 3770. 26 tum färg-TV
med Text-TV. Speciell antinflimmer-
krets för Text-TV. Dubbla högtalare

Lundins Radio & TV
Edsgatan 7 Vänersborg Tel. 105 43

Bilkunnande och service
PÅ HEMMAPLAN

SAAB SERVICE
 — tala med oss
 om lågprisservice
 på Din Saab!

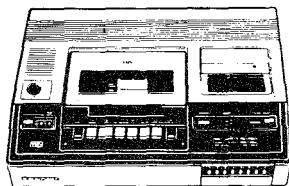
SAAB BUTIKEN
 — alltid färdig
 med aktuella tillbehör!

 KNUT SKÅAN

KOM IN
 OCH
 PRATA
 SAAB
 MED OSS!

 VÄLKOMMEN!
SAAB-ANA
 VÄNERSBORG — Tel 0521/190 00

 STEFAN ÅNGBERG

Blaupunkt—80-talets video
Framtidssäkert **VHS**
 med kvalitetsgaranti **system**

Kassetterna spel-
 bara på alla VHS
 videobandspelare

HERBERT
Andersson
 RADIO-TV LENNART ANDERSSON

Sveriges äldsta
 Radio-TV-affär

Residensgatan 16, Vänersborg — Tel. 100 39

Män man märker handlar hos

Lundborgs
 HERREKIPERING
 EDSGATAN 14 TELEFON 10414

**SERVICE INOM
RÖR, EL OCH PLÅT
TILL VETTIGA PRISER!**

Försäljning från väl sorterad RÖRBUTIK

GIAB

GRANSTRÖMS INSTALLATIONS AB

HOLMÄNGENS INDUSTRIOMRÅDE TEL. VÄXEL 180 90

PKbanken

PKBANKEN

Ställer upp för Dig och
Vänersborg

KUNGSGATAN 9 — VÄNERSBORG
Tel. 0521/18005

**Den här annonsen är alldeles för
liten för att tala om hur bra vi är...
kom in till oss istället skall vi visa
dig vad vi kan inom reklamen...**

**HARDIE' REKLAM
& GRAFISKA S**

Sundsgatan 22 462 00 Vänersborg tel 0521/616 90

Vi utför: Projektering, nybyggnad,
ombyggnad, reparationer samt
markarbeten

Sundar Bygg AB

Kasenallén 27 - Vänersborg

Tel. 0521/601 00

**Allt i Färg
Tapeter
Konstnärsmaterial**

**JANSSONS
TAPET & FÄRGHANDEL AB**

EDSGATAN 13

VÄNERSBORG

TEL. 11102

Böcker, papper, leksaker, skriv- och
räknemaskiner.

Specialité:

Vänersborgs- och Sjöbergslitteratur, varav
ett flertal restupplagor.

VÄNERSBORGS BOKHANDELS AB

Etablerad 1832
Bokhandeln vid torget

*Förstklassiga
Välsmakande
Konditorivaror*

NORDFELDT'S KONDITORI

Edsgatan 12 B — Tel. 101 10

Några jobb du vill ha gjort?

Ring 031/17 12 10

och tala med Leif eller Tommy Sjöo.

**GAMLESTADENS
RÖRLÄGGERI AB
GÖTEBORG**

KÖKSINREDNINGAR
från Ballingslöv
och Kvänum

HUSHÅLLSMASKINER
från Electrolux,
Miele och Husqvarna.

SVARVARGATAN 4
Torpa Industriområde

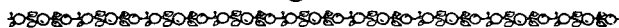
Tel. 0521/120 00
VÄNERSBORG

Gåvor av värde

*finner Ni bland vår utsökta
sortering i guld- och silver-
arbeten samt matsilver*

Vänersborgs Guld AB

Edsgatan 18 VÄNERSBORG Tel. 102 26

Två välsorterade järnaffärer

ANDRÉENS JÄRN- OCH MASKINAFFÄR

Svarvargatan 2
Torpa industriområde
Tel. 621 50

○ ○ ○

Järnia Center
Tel. 100 82 — 102 87

THERNQUISTS BLH. EFTR.

Box 235, Edsgatan 16, 462 01 Vänersborg
Telefon 136 73, 100 63

KYL — FRYSS — TVÄTTMASKINER — PLASTBÅTAR

köper Ni bäst och billigast hos

Skyttegatan 5 — Tel. 613 50 Tel. 172 16

För Er som tänker

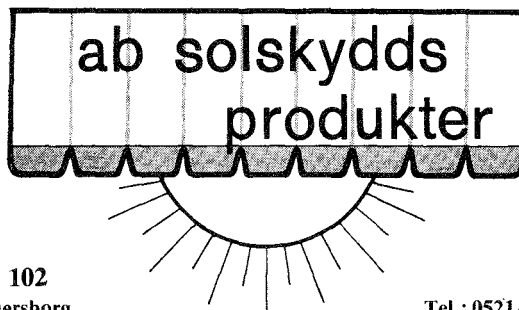
BYGGA NYTT, BYGGA OM, BYGGA TILL, REPARERA,
ÄNDRA

har vi

RÄTT PRODUKT, RÄTT SERVICE, RÄTT PRIS.

DALBO BYGGVAROR AB

Östra vägen 24, VÄNERSBORG Tel. 0521-600 90

Nygatan 102
462 00 Vänersborg

Tel.: 0521/131 10, 612 39

Tillverkar och säljer alla slags solskyddsprodukter.

Man vinner alltid på att försäkra i

LÄNSFÖRSÄKRINGAR
ÄLVSBORG

Box 107 462 01 Vänersborg 1 Tel. 0521/160 40

Bo centralt på

HOTELL GILLET

inrymt i

Vänersborgs Söners Gilles fastighet
Edsgatan 53

Lugnt, trivsamt och med goda bäddar
till humana priser.

Tel. 0521/105 89

Är Du aktiv idrottsman, cyklar Du, motionerar Du, eller är
Du fiskeentusiast?

Vi har alla redskapen

THURE *Carlsson*
CYKEL & SPORT

Drottninggatan 22
Vänersborg

Tel. 11724

IVARS KORV

Torget Vänernborg

Kvalitetsvaror från

Stort sortiment,
även glasstårter.
1/2 l. glass

MALMÖ WIENERKORVSFABRIK AB

SPARA BENSIN MED VW-AUDI

-DEN BRÄNSLESNÅLA BILFAMILJEN

BLENNERMARKS

SCANIA VOLKSWAGEN AUDI

Östra vägen 18 VÄNERSBORG Tel. vx 0521 - 121 80

Grand Hotell

Serviceinriktat med trevliga rum • Rum med egen toalett, bad och dusch • Telefon på samtliga rum • Frukost, kaffe serveras • Stor fri parkering utefter hamnkanalen, tillgång till garage • Trevligt läge och humana priser.

Innehavare:
Karin Larsson

Adress:
Hamngatan 7
462 00 Vänernborg
Tel. växel 138 50

Vänersborgs Glasmästeri

LARSSON & ANDERSSON

Industrigatan L. Vassbotten

Tel. 101 28,

BIL-glas—Byggnadsglas—Glasmästeri

570 03 VRIGSTAD Tel. vx 0382/307 00

Skissa Ditt önskehus. Arkitekten ritar gratis. Dessutom monteringsfärdigt till lågt pris.

Begär katalog: Tel. 0521/155 70 — 172 70

BYGGTJÄNST i Vänersborg

Ordna Era turistresor, föreningsresor, affärs- och konferensresor och dyl. genom

D. Kjellsson
tel. 186 51

tel. 620 70

U. Kjellsson
tel. 195 79

Bekväma turistbussar för upp till 53 personer.
Handikappbuss med rullstolslyft, den enda i
trestadsområdet.

Medlem i Svenska Busstrafikförbundet

Nya Nissan Micra.

Den klarar Stockholm-Hamburg
på en tank.

Bränsledeklaration

(Liter/mil enligt Konsumentverkets normer.)

Blandad körning:	0,48
Stadskörning:	0,56
Landsvägskörning:	0,39

PHILIPSONS

Bilhuset med service över hela landet.

Tel. 0520-18050

TROLLHÄTTAN

HANDLA BEKVÄMT — HANDLA BILLIGT

Tag gärna bilen, vi har gott om PARKERINGSPLATSER

Väl mött hos

PIL-HALLEN

NILS ANDERSSON

Tel. 109 44

Duellvägen 8, Vänersborg

Allt i TV, RADIO och STEREO

Yngves

TV RADIO · STEREO

Vänersborg • Edsgatan 20 • Tel. 10311

ATELJÉN MED FÄRG

SIXTEN FASTH

Edsgatan 11 B Tel. 134 75
Vänersborg

FOTO — RADIO

expert

Edsgatan 17

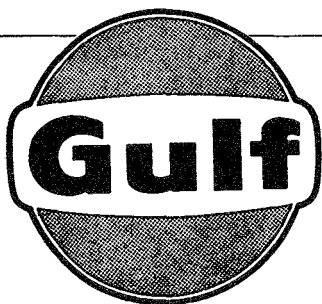
0521-147 00

Tel. 0521 — 140 34

Sundsgatan 7 B Vänersborg

AFFÄREN DET SVÄNGER OM!!!

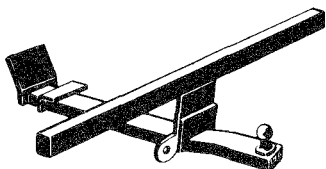

Vid behov av
eldningsolja ring
0521/157 11

Bertil Johanssons Oljor

Lilla Botered, 462 00 Vänersborg

draganordningar för personbilar

VBG PRODUKTER KB
BOX 216
462 01 VÄNERSBORG 1
TEL 0521/180 60
TELEX 42050 VBGPROD S

Vattenproblem?

Med våra nya metoder och 30-åriga erfarenhet kan vattenfrågan lösas snabbt i berg- och jordlager. Pumphälggningar utföres. Gratis konsultationer.

Svensk Maskinborrning AB

Kontor – Lager: Telefon 0520-910 52

Ladugårdsbyn – 461 00 Trollhättan

Det har sina
fördelar
att vara
stamkund..

...också hos
Handelsbanken.

Torpavägens korvkiosk

Rekommenderas

Åke Olsson

VÄNERSBORGS MÅLERIAFFÄR

Verkstaden Sundsgatan 37

Tel. 11225

**Vi utför under ansvar alla slag av
MÅLNINGSARBETEN**

Nybyggnader Reparationer

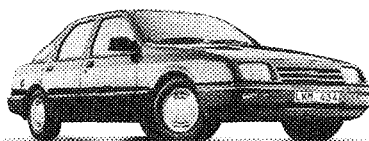
Välkommen till **nya**

SKARABORGSBANKEN

Edsgatan 21, Vänersborg.

**Sierra -
formad
för fram-
tiden.**

Bränsledeklaration: Blandad körning
0,71-0,98 l/mil. Bränslekostnad 1.500
mil: 4.577-5.806 kr (1/7 -82).

Ajohan

Tenggrenstorpsvägen 10
Tfn 0521-138 40 Vänersborg

- Säljande samarbete på 160 orter -

SVENSK FASTIGHETSFÖRMEDLING

Edsgatan 6 VÄNERSBORG Tel. 0521/61050 vx

ENDA FRISTÅENDE RIKSOMFATTANDE MÄKLARFÖRETAG

MALMSTRÖMS

ur guld ● vänersborg

ROLF JACOBSSONS

REDOVISNINGSKONSULT
VÄNERSBORG

KRONOGATAN 47 B — TEL 0521/623 73

Västkustens Fiskhall AB

Sundsgatan 7

Telefon 105 60

Kök

Tel. 112 12

Bostad H. Fock

Tel. 202 10

„ E. Fock

Tel. 103 14

Dagligen färsk fisk

SKALDJUR – KONSERVER – DELIKATESSER

*När Ni behöver
Reseffekter och Handskar
Väskor och Portföljer
kom till oss*

Vänersborgs Läderaffär

Edsgatan 20
Tel. 0521/107 51

Allt i TEGEL AB TENGGRENSTORPS TEGEL

Tel. 110 11 — 165 50.

462 01 Vänersborg

Vi ger personlig service

Redovisningsbyrån

SÖDERGATAN 2, VÄNERSBORG

GÖRAN HAGBORG

Tel. 0521/603 90

KJELL TERNQUIST

Tel. 0521/608 55

Tornbergs Pappershandel

Tel. 101 31, 107 27 – Vänersborg – Edsgatan 27

VÄLSORTERAD PAPPERSHANDEL

KOPIOR

av betyg och handlingar
utföres medan Ni väntar

Fd Lyckans Livs - Gropbrovägen

Butiken med de generösa öppettiderna

Måndag—fredag

9—20

Söndag

11—20

Rune Patriksson

Petersbergsvägen 83, 462 00 Vänersborg

LOKALA NYHETER

**ÄR BRA
NYHETER**

**— bra nyheter
läser man i**

Andersson, Larsson & Co

VÄNERSBORG — Telefon 610 40

TRÄVAROR

HYVLERI

Byggnadsmaterial

Snickerifabrik

Papp, Spik, Masonite m. m.

för byggnadsändamål

Eldningsoljor

ZETTERBERGS SKOAFFÄR

Edsgatan 29

Vänersborg

Tel. 101 76

REKOMMENDERAS

**Vi har svarat för
trycket i årsskriften
(52:a året i följd)**

CW Carlssons Tryckeri AB

Kyrkogatan 21, Vänersborg Tel. 620 25

AHLINS **TRAFIKSKOLA**

Torpavägen 22 • 462 00 Vänersborg • Tel. 0521-103 66

 VÄNERSBORGS
Möbelfaffär A.B.
HAMNGATAN 13 - TELEFON 0521-10431

Möbler Mattor Gardiner Sängkläder

 AB Dissousgas
TEKNISKA GASER - SVETSMATERIAL

**— I gasen sedan
1913**

Utför reparationsarbeten

Odelius Byggnads AB

Tel. 0521/16728

Föreningsbanken — landets enda medlemsägda bank. Medlemskapet ger ökat medinflytande.

Föreningsbanken — ett modernt alternativ.

Föreningsbanken

Sundsgatan 5, Vänersborg

Tel. 0521-63090

Kvinnan med stil och smak väljer

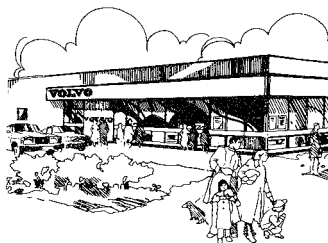
Ekströms Mode DAMKONFEKTION

Kungsgatan 7

Tel. 100 86

Vi finns på Onsjö

”Mitt i Tvåstad”

VOLVO

BRANDT

Johannesbergsvägen 1, Tel. 0521/121 00

Frimurarelogen

Kungsgatan 23 Vänersborg 0521/100 17

Bärgningstjänst

Vänersborg

**Bärgning och service
dygnet runt**

Tel. 0521/148 00, 155 22

UNO-X Bensinstation
Frändeforsvägen

Alla slags bilreparationer

Gillebröder gillar

Sjöströms Livs

Sandelhiemsgatan 20

Tel 10942

